

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Istorie

Învățământ gimnazial

RECOMANDĂRI METODOLOGICE PENTRU
CONSOLIDAREA ACHIZIȚIILOR
ANULUI ȘCOLAR 2019-2020

CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

Machetat la
Editura Didactică și Pedagogică S.A.

Clasa a V-a

Echipa de autori

AURELIA ISTOK, ȘCOALA GENERALĂ DUMBRĂVIȚA, JUDEȚUL BRASOV

GABRIEL GRECU, ȘCOALA GENERALĂ NR 40 ȘI ȘCOALA OLGA GUDYN BUCUREȘTI

VALENTINA MATEI, ȘCOALA GENERALĂ NR.79, BUCUREȘTI

ANA MARIA ȘPAIUC, ȘCOALA GENERALĂ NR.79, BUCUREȘTI

COORDONATOR LAURA ELENA CĂPIȚĂ, CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

Cuprins

Clasa a V-a, AURELIA ISTOK, GABRIEL GRECU, LAURA ELENA CĂPIȚĂ

Clasa a VI-a, AURELIA ISTOK, GABRIEL GRECU, LAURA ELENA CĂPIȚĂ

Clasa a VII-a, AURELIA ISTOK, GABRIEL GRECU

Clasa a VIII-a, VALENTINA MATEI, ANA MARIA ȘPAIUC

Introducere

Prezentul text reprezintă adecvarea documentului cadru *Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor anului școlar 2019-2020*, la disciplina Istorie. Cele două documente atașate abordează, pe rând, pentru fiecare dintre clasele de gimnaziu și de liceu, următoarele aspecte:

- elemente ale cadrului curricular care sunt relevante pentru conturarea situației de fapt, la începutul noului an școlar;
- identificarea și interpretarea rezultatelor elevilor la evaluările inițiale prin cât mai diverse cerințe;
- propunerea unor activități remediale care pot fi desfășurate în mod tradițional, on line sau mixt, **aliniat** la rezultatele obținute de elevi la evaluare (conceptul de aliniere este unul foarte puternic în pedagogie).

Diferitele secțiuni ale documentului oferă ocazii pentru a accentua principii de abordare relevante pentru diferitele clase în care se studiază istoria. Dacă pentru începutul gimnaziului, accentul cade pe identificarea elementelor necesare *alfabetizării în istorie, provocarea începutului de liceu ține de identificarea ocaziilor de complementaritate* cu obiectele de studiu din aria Om și societate și, pentru o parte dintre elevi, pe pregătirea pentru examenul de Bacalaureat.

Cele două etape de trecere între ciclurile educaționale și curriculare, în același timp, au stat foarte mult în atenția autorilor, odată ce s-au descoperit elemente de vulnerabilitate/provocări pe care ar fi bine să gestioneze profesorii care predau la clasele a V-a, respectiv a IX-a. Dacă în privința competențelor pe care trebuie să le dezvolte elevii prin învățarea istoriei, elementele de continuitate între ciclurile educaționale sunt puternic evidențiate, în pofida celor două modele de proiectare curriculară care coexistă (cel pentru primar și gimnaziu, pe de o parte și cel pentru liceu, pe de altă parte), opțiunile privind conținuturile învățării, la clasele de trecere între ciclurile educaționale, solicită elevii să-și activeze durată lungă a bagajului de cunoaștere și de învățări anterioare.

La clasa a V-a, situația este mai simplă pentru că în nota de prezentare a programei pentru clasa a IV-a, se subliniază faptul că programa optează pentru un *parcurs de cunoaștere în care elevii fac cunoștință cu trecutul pornind de la situații familiare (fapte, evenimente legate de trecutul familiei sau al localității natale) și continuă cu teme care se situează la mai mare distanță în timp și spațiu*.

Dar, în acest an școlar, elevii de clasa a IX-a vor face un efort mai mare pentru a recupera componentele studiate în perioada cursurilor on line, în clasa a VIII-a, având în vedere cronologiile diferite cu care operează programele celor două clase. Textul nostru oferă un exemplu de abordare a acestei provocări care poate mai degrabă să inspire abordări inovative decât să ofere soluții generalizabile.

Este important de accentuat faptul că activitățile de învățare din secțiunile 3 ale diferitelor clase au ca punct de plecare activități realizate de către autori în propria lor activitate didactică.

Una dintre mizele acestui document a fost de a readuce în discuție importanța probelor orale, ca parte a evaluării inițiale. De aceea, autorii au elaborat câteva exemple. O altă miză este de a oferi mai mult spațiu de reflecție la activitățile de tip colaborativ care pot fi realizate de către profesorii care își desfășoară activitatea la întâlnirea dintre ciclurile educaționale. Exemple propuse poate că vor oferi ilustrări ale modului în care se pot realiza împreună documente de proiectare, feedback pentru sarcinile de evaluare propuse pentru testarea inițială, proiecte comune.

Limitele textului elaborat sunt și ele de menționat. Una dintre ele vizează numărul mic de exemple de activități de învățare pentru elevii aflați în situații de risc școlar sau cu nevoi speciale. Aici este nevoie de completarea textului în perioada următoare.

Clasa a V-a

Secțiunea 1. Curriculumul scris

Analiza programelor școlare și a planificărilor calendaristice pentru anul școlar 2019 – 2020, clasa a IV-a, evidențiază faptul că pot exista probleme cu dezvoltarea competențelor specifice (CS), chiar dacă ele au putut fi antrenate încă din primele săptămâni ale anului școlar. Cu toate acestea, dat fiind faptul că elevii au studiat pentru prima dată Istoria, este de așteptat ca pentru acele competențe mai direct asociabile cu natura specifică a domeniului, cum ar fi cele legate de sursele istorice (CG2 și CS asociate), să fie nevoie de mai multe situații de învățare care să faciliteze dezvoltarea lor.

O altă provocare a programei este aceea referitoare la conținuturi. Este important pentru profesorii de gimnaziu să cunoască modul în care au fost selectate, dar și statutul unora dintre ele. Datorită specificului lor, câteva dintre temele propuse de programă sunt formulate în termeni generali. În funcție de interesele elevilor, de resursele didactice, de elemente suport pe care le poate oferi școala, profesorul care predă în învățământul primar a putut opta pentru cel puțin unul dintre conținuturile recomandate. Temele vizate sunt: *Popoare de ieri și se astăzi, Cunoașterea lumii prin călători, Legende și scrieri ale anticilor despre daci și romani, Figuri legendare de voievozi, domnitori și conducători locali în opere literare și istorice, Construcții religioase și ctitorii lor, Monumente și locuri incluse în patrimoniul UNESCO*

Tabelul de mai jos conține progresia competențelor (inclusiv conținuturile asociate), urmată de observații referitoare la acestea din perspectiva posibilelor intervenții remediale.

Clasa a IV- a	Clasa a V - a	Observații
1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor despre timp și spațiu		
1.1. Ordonarea cronologică a unor evenimente din viața familiei, a faptelor prezentate într-o situație de învățare 1.2. Localizarea în spațiu a evenimentelor istorice 1.3. Recunoașterea preocupării oamenilor pentru raportarea la timp și spațiu	1.1. Ordonarea pe criterii cronologice a faptelor/proceselor istorice 1.2. Identificarea diferențelor temporale dintre evenimente și procese istorice 1.3. Localizarea în timp și în spațiu a faptelor și/sau a proceselor istorice	Pentru a putea valorifica achizițiile anterioare, este bine ca în evaluarea inițială să se verifice CS 1.1. și CS 1.2. În mod deosebit CS 1.1. este importantă pentru că elevii au antrenat-o preponderențial prin evenimente legate de trecutul familiei și al comunității și mai puțin prin abordarea cronologică a evenimentelor istorice studiate. CS 1.2. este bine să fie urmărită, având în vedere importanța ei pentru CS 1.3. Trecerea de la simpla ordonare a unor fapte sau situații la localizarea în timp a unor fapte istorice necesită un timp mai mare de formare, mai ales pentru că studiul istoriei în clasa aV-a începe cu epocile mai îndepărtate în timp
2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice		
2.1. Identificarea de surse istorice utilizând o varietate de instrumente, inclusiv tehnologiile de informare și comunicare 2.2. Aplicarea unor procedee simple de analiză a surselor pentru a identifica informații variate despre trecut 2.3. Identificarea, pe baza surselor, a cauzelor, a consecințelor și a elementelor care s-au schimbat sau nu într-o anumită perioadă de timp 3.1. Recunoașterea unor termeni istorici în cadrul unor surse accesibile 3.2. Utilizarea corectă a termenilor istorici accesibili în situații de comunicare orală și scrisă	2.1. Folosirea termenilor de specialitate în descrierea unui eveniment/proces istoric 2.2. Relatarea unui eveniment/proces istoric, utilizând informații din surse istorice 2.3. Stabilirea de asemănări și deosebiri referitoare la evenimente/procese istorice, pe baza unor surse diferite	În mod diferit față de clasa a IV-a, abordarea surselor istorice și a limbajului de specialitate se face împreună în gimnaziu, astfel ca elevii trebuie să dețină achiziții relevante pentru ambele domenii de competență. Astfel CS 3.1 și 3.2 ar trebui evaluate pentru a identifica nivelul de dezvoltare dat fiind faptul că elevii de clasa a V-a ar putea avea dificultăți. CS 2.2., 2.3., 3.2 sunt în relație directă cu CS 2.1 și 2.2. din clasa a VI-a. Reluarea sistematică a unor activități de învățare din clasa a IV-a poate ajuta elevii să facă acest progres în învățare

3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale		
4.1. Determinarea semnificației unor evenimente din trecut și din prezent 4.2. Recunoașterea asemănărilor și deosebirilor dintre sine și celălalt, dintre persoane și grupuri 4.3. Manifestarea unei atitudini deschise în cazul unor situații care presupun comunicarea	3.1. Asumarea de roluri în grupuri de lucru 3.2. Descrierea rolului unor personalități în desfășurarea evenimentelor istorice	Ocaziile de comunicare verbală și în scris ar trebui să fie în atenția profesorilor, iar feedback-ul acordat la timp poate ajuta. Atitudinea deschisă, pe care o vizează CS 4.3. ar fi de dorit să fie stimulate/provocată, mai ales că elevii se vor afla în colective noi, care se construiesc în timp.
4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente		
	4.1. Folosirea unor tehnici de învățare în rezolvarea sarcinilor de lucru 4.2. Utilizarea resurselor multimedia în scopul învățării	CS 4.1 inițiază un lung drum al învățării conștiente, al descoperirii preferințelor și metodelor eficiente. Formal, o CS similară nu se regăsește în programa clasei a IV-a, dar o serie de achiziții pot fi valorificate – de exemplu tehnica luării notițelor sau diferite categorii de organizatori cognitivi

Recomandări pentru planificarea calendaristică

În planificarea școlară pentru clasa a V-a (anul școlar 2020 – 2021), profesorii trebuie să se consulte cu colegii din învățământul primar în legătură cu unitățile de învățare propuse în prima parte a semestrului I și tipurile de intervenții pe care să le aibă în vedere. Această etapă de consultare ar avea în vedere și:

- constatarea nivelului *alfabetizării* elevilor în domeniul istoriei, în ceea ce privește folosirea evidențelor despre trecut (diverse categorii de surse, inclusiv cele care țin de trecutul familiei) și modul în care elevii comunică despre trecut, folosind un vocabular specific;
- disponibilitatea pentru a lucra în grup și preferințele pentru un anumit mod de învățare;
- abilitatea de a folosi diferite resurse de învățare (inclusiv manualul și resursele digitale);
- gradul de interes față de trecut și motivația de a învăța despre acesta.

Lista posibilă a unităților de învățare proiectate pentru prima parte a semestrului I ar fi bine să includă și sarcini de evaluare care să identifice gradul de dezvoltare al CS și să fie în relație și cu experiențele de evaluare pe care le-au avut în cursul învățământului primar. Competențele specifice pe care le vizăm cu prioritate sunt: 1.2., 2.2., 2.3., 3.2., 4.3.

În realizarea planificării pentru clasa a V-a, fiecare cadru didactic ar trebui să decidă, după evaluarea inițială și după consultările cu colegii care au predat la clasa a IV-a, intervalul de timp în care să aibă loc intervențiile de tip remedial și durata lor.

Sunt posibile 2 variante:

- a) Introducerea acestora la începutul anului școlar, după realizarea evaluării inițiale corelată cu feed-back-ul oferit de evaluarea inițială

- b) Planificarea acestora pe parcursul anului școlar, incluse în unități de învățare relevante; avem în vedere aici epocile antică și medievală, care se studiază în clasa a V-a.

Ținând cont de aspectele specific ale programei de clasa a IV-a și de posibilele ei trasee de parcurgere, varianta a doua are avantajul unei abordări remediale care corespunde și cu acomodarea elevilor la ciclul gimnazial.

Secțiunea 2. Curriculum aplicat. Evaluarea inițială

Competențele specifice pe care le vizăm cu prioritate sunt: 1.2., 2.2., 2.3., 3.2., 4.3.

- Conținuturile vizate sunt preponderent cele din perioada suspendării cursurilor, urmărindu-se astfel evaluarea nivelului de achiziții și dezvoltarea competențelor specifice din această perioadă. Evaluarea inițială va surprinde o stare de fapt a achizițiilor și competențelor, pentru zone ale curriculumului care au nevoie de accente speciale în proiectarea activităților didactice. Dacă se înregistrează rezultate mai slabe la evaluarea inițială, în special pe competențele specifice și conținuturile din perioada suspendării cursurilor, acestea vor fi reluate, parțial, și corelate cu competențele și unități de conținut din clasa a VI-a.

În relație cu CS identificate, dar și cu trecerea la un alt ciclu de studiu, se propun următoarele sarcini de evaluare:

- Test cu creionul pe hârtie, însoțit de barem de corectare și notare și de indicarea relației itemilor propuși cu CS din clasa a IV-a
- Probă orală pornind de la prezentarea unui obiect care are rol de sursă istorică

Test de evaluare inițială

Probă scrisă

I. Citește cu atenție textul și răspunde la întrebări

„Dacii puteau fi o reală stavilă în expansiunea romanilor, prin deseale lor incursiuni în sudul Dunării. Un conflict era inevitabil. Două războaie sângeroase (101-102) și (105-106) decid soarta Daciei. Traian, marele împărat roman (98-117), unul dintre cei mai străluciți pe care i-a avut imperiul, iese învingător. Decebal, cutezătorul și capabilul rege al dacilor (87-106), a încercat din răzputeri să-i oprească pe romani la hotarele statului său. Când, în august 106, romanii pătrund în Sarmizegetusa, o parte dintre căpetenii se sinucid, pentru a nu împodobi triumful învingătorului. Ceilalți, împreună cu Decebal și

resturile armatei, se retrag în munții dinspre răsăritul Daciei, încercând să continue lupta. Romanii îi urmăresc îndeaproape și îi înconjoară. Decebal se sinucide.” (Ion Bulei, *O istorie a românilor*)

1. Transcrie din text anii între care se desfășoară războaiele dintre daci și romani.
2. Numește cine era regele dacilor.
3. Numește conducătorul romanilor.
4. Precizează în ce secol au loc războaiele menționate în text.
5. Menționează o consecință/urmare a războaielor dintre daci și romani.
6. Transcrie din text o propoziție/frază care explică ce s-a întâmplat în timpul războaielor.
7. Menționează o localitate în care au avut loc confruntări între daci și romani.

II. Alcătuieste propoziții referitoare la evenimentele istorice despre care ai învățat, folosind următorii termeni istorici: Traian , război, armată, rege, Alexandru cel Mare, popor, istorie.

III. Scrie sub fiecare imagine numele voievozilor:

.....		
-------	-------	-------

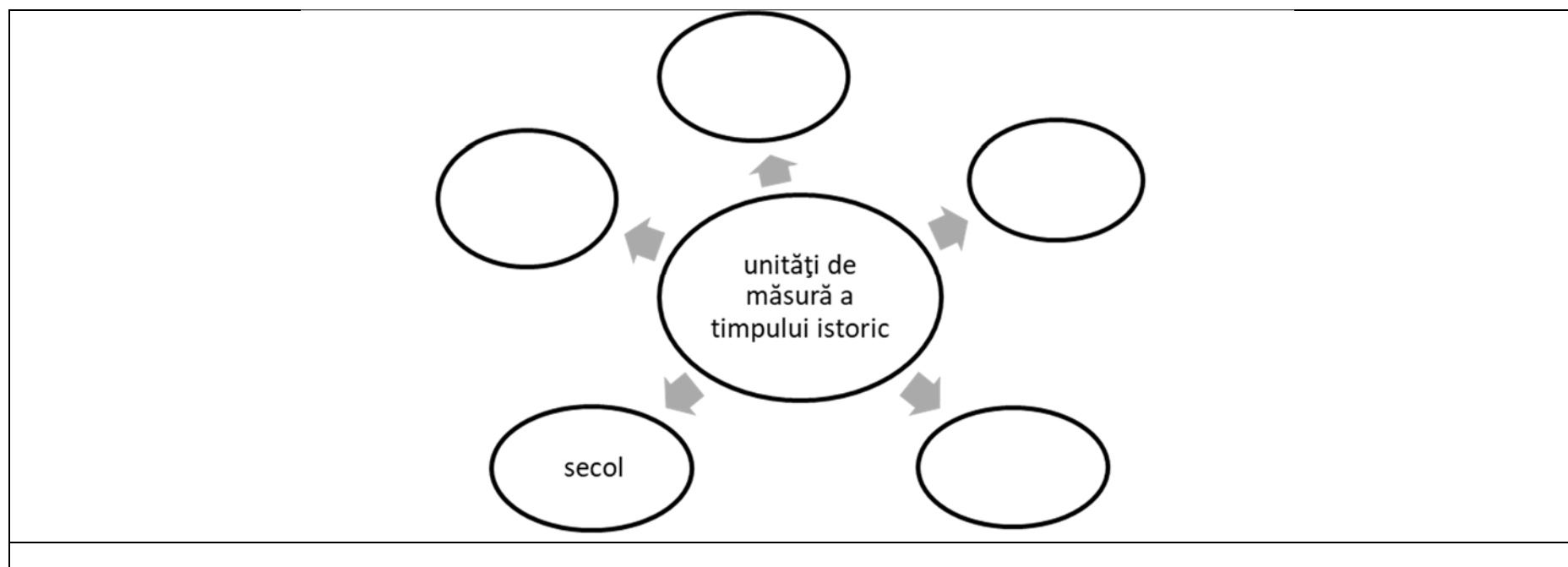
IV. Ordonează cronologic 4 sărbători religioase, dintr-un an, importante pentru tine și pentru familia ta

Primăvara	Vara	Toamna	Iarna
.....			

V. Amintește-ți arborele genealogic al familiei tale și răspunde următoarelor cerințe:

1. Scrie pe foaie numele celor patru bunici ai tăi
2. Menționează cu ce se ocupă/se ocupa fiecare dintre ei
3. Precizează importanța meseriilor pe care le desfășoară

VI. Completează desenul de mai jos („ciorchinele“) cu unități de măsură a timpului istoric

VII. Marchează cu un punct pe harta de mai jos localitatea în care trăiești. Dacă ar veni în vizită un prieten de-al tău, ce i-ai recomanda să viziteze în localitatea ta? De ce?

Barem de evaluare și notare

Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.

- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

I. Câte 5 puncte pentru fiecare răspuns corect (1. 101-102 d.Hr. și 105-106 d.Hr.; 2. Decebal; 3. Traian; 4. Secolul al II-lea d.Hr. 5. Orice consecință/urmare a războaielor dintre daci și romani; 6. Orice descriere a evenimentelor din timpul războaielor daco-romane; 7. Orice așezare menționată în legătură cu războaiele daco-romane (de ex., Sarmizegetusa, Adamclisi, Tapae).	7x5 = 35 p
II. Câte 3 puncte pentru fiecare termen folosit corect.	5x3 = 15 p
III. Câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect (Mircea cel Bătrân, Mihai Viteazul, Vlad Țepeș)	3x2 = 6 p
IV. Câte 1 puncte pentru fiecare răspuns corect (sărbători locale și/sau relevante pentru confesiunea/religiile reprezentate în clasă).	4x1 = 4 p
V. Câte 2,5 puncte pentru fiecare răspuns corect (numele bunicilor, numele meseriilor, precizarea dacă aceste meserii mai există și astăzi)	3x(2,5x2) = 15 p
VI. Câte 1 punct pentru următoarele răspunsuri: an, deceniu, secol, mileniu. Se acceptă și răspunsurile zi, lună	4x1 = 4 p
VII. 2 puncte pentru marcarea localității natale; 4 puncte pentru recomandarea oricăror obiective: biserica, monumentul eroilor, clădire veche, casa memorială/primărie/școala; 4 puncte pentru motivarea alegerii.	10 p

Competențe vizate

Exercițiul	Punctul	Competența vizată
I	1	1.1
I	2	2.2
I	3	2.2
I	4	1.1
I	5	2.3
I	6	4.1
I	7	4.3
II	-	3.2
III	-	3.1
IV	-	1.1
V	1	1.1
V	2	4.2
V	3	4.3
VI	4	1.2
VII	1	1.3
VII	2	2.3

Proba orală. Evaluare inițială

Fiecare elev/elevă aduce la școală o fotografie care privește un moment important din viața sa sau a familiei sau un obiect care îi amintește despre o situație/un moment de referință pentru el/ea.

Pe parcursul a 2-3 ore, prin tragere la sorți, elevii vin pe rând în fața colegilor cu fotografia/obiectul ales și descriu trei aspecte ale momentului surprins în fotografie. Apoi extrag un bilet care conține o întrebare despre ceea ce prezintă fotografia și răspund, au ocazia să rememoreze întâmplări din trecut și pot răspunde unor întrebări suplimentare din parte colegilor/profesorului.

Barem de evaluare:

1. Câte 1 punct pentru menționarea oricăror trei aspecte referitoare la momentul prezentat de fotografie	(1px3=3p)
2. Câte 2 puncte pentru răspunsul corect la întrebare	2 puncte
3. 1 punct pentru folosirea termenilor istorici	1 punct
4. 1 punct pentru utilizarea adecvată a coordonatelor temporale și spațiale	1 punct

Descriptori de performanță

Item	CS	Nivel maxim	Nivel mediu	Nivel minim
1	1.1 2.1	Rezolvă sarcina corect	Rezolvă sarcina cu mici erori care țin de utilizarea limbajului istoric sau a informației oferite de sursa istorică	Rezolvă sarcina parțial, având lacune în utilizarea limbajului istoric și dificultăți în a identifica informațiile oferite de sursa istorică
2	1.1 3.1	Rezolvă sarcina corect	Rezolvă sarcina cu mici erori care demonstrează nesiguranță în utilizarea limbajului istoric	Rezolvă sarcina parțial, având lacune în utilizarea limbajului istoric
3	1.1 2.1	Rezolvă sarcina corect	Rezolvă sarcina cu mici erori care demonstrează nesiguranță în utilizarea reperelor spațiale și temporale	Rezolvă sarcina parțial, având lacune în utilizarea reperelor spațiale și temporale

Secțiunea 3. Activități de învățare pentru remediere și recuperare, organizate tradițional sau digital

Exemplul 1

Competența specifică	2.2. Aplicarea unor procedee simple de analiză a surselor pentru a identifica informații variate despre trecut 3.2. Utilizarea corectă a termenilor istorici accesibili în situații de comunicare orală și scrisă
Conținuturi	Domeniul: <u>Alfabetul istoriei - reconstituirea trecutului</u> . Conținut: <u>Izvoare istorice. Perceperea timpului și a spațiului</u>
Activitatea de învățare	Istorii personale, istorii familiale. Fiecare elev este încurajat să aducă la școală o fotografie care privește un moment important din viața sa sau a familiei sau un obiect care îi amintește de o situație/un moment de referință pentru el. Pe parcursul unei ore întregi elevii vin pe rând în fața colegilor cu fotografia/obiectul ales și descriu momentul surprins în fotografie, au ocazia să rememoreze întâmplări din trecut și pot răspunde unor întrebări suplimentare din parte colegilor/profesorului. <i>Prezentările elevilor vor fi considerate probe orale.</i>
Observații, rezultate așteptate	- Elevii realizează importanța trecutului și faptul că acesta ne afectează. - Se pot raporta cronologic la evenimente (prin expresii precum <i>acum doi ani, când eram la grădiniță, când aveam 10 ani, etc</i>)
Evaluarea activității	- Observarea sistematică. - Conversația cu suport vizual
Tipul de activitate (online, face to face sau mixt)	Face-to-face (în clasă). Online

Exemplul 2

Competența specifică	2.2. Aplicarea unor procedee simple de analiză a surselor pentru a identifica informații variate despre trecut 3.2. Utilizarea corectă a termenilor istorici accesibili în situații de comunicare orală și scrisă
Conținuturi	Domeniul: Roma antică. Moștenirea romană
Activitatea de învățare	În grupuri de 4, elevii fac o axa a timpului pe care înscriu cât mai multe evenimente legate de războaiele dintre daci și romani și apoi citesc un text despre monumentul de la Adamclisi
	Elevii observă și comentează diferitele scene ale războiului folosind fișe de lucru pe care le împarte profesorul.

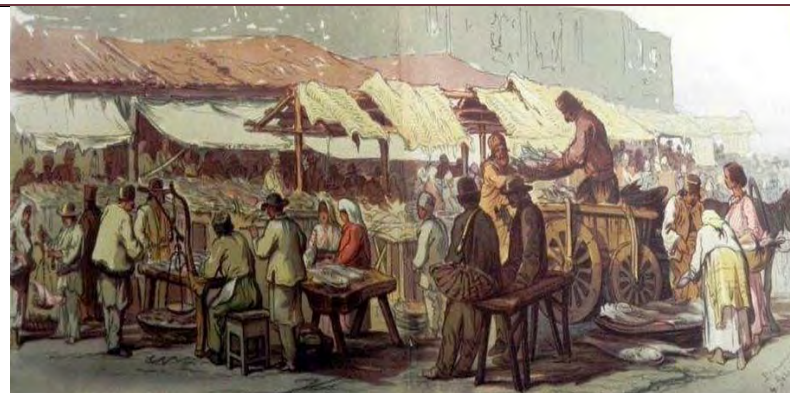

	Ce personaje se văd în imagine _____ _____ _____ Ce se întâmplă _____ _____ _____ Ce titlu aş da imaginii _____ _____ _____	
	Pe baza prezentărilor se alcătuieşte succesiunea evenimentelor prezentate prin intermediul metopelor monumentului Asumându-şi rolul de arhitect, fiecare grup desenează o metopă care să completeze succesiunea imaginilor discutate anterior, folosind un program de grafică pe computer, apoi prezintă desenul întregii clase şi se alege grupul celor mai buni arhitecţi. Pe bază de voluntariat, elevii aleg să caute informaţii despre alte monumente romane	
	Observaţii, rezultate aşteptate	- Elevii realizează importanţa tehnologiei în viaţa unei civilizaţii şi află despre trecutul unor profesii care există până astăzi - Se pot raporta cronologic la evenimente (prin expresii precum <i>acum doi ani, când eram la grădiniţă, când aveam 10 ani, etc</i>)
	Evaluarea activităţii	- Observarea sistematică. - Conversaţia cu suport vizual
Tipul de activitate (online, face to face sau mixt)	Face-to-face (în clasă). Online	

Exemplul 3

Competența specifică	1.1. Ordonarea pe criterii cronologice a faptelor/proceselor istorice 1.2. Identificarea diferențelor temporale dintre evenimente și procese istorice 3.1. Asumarea de roluri în grupuri de lucru	
Conținuturi	Cls. a IV-a: Comunitatea locală și națională, Popoare de ieri și de azi Cls. a V-a: Orientul Antic; Europa medievală – elemente de viață cotidiană	
Activitatea de învățare	A 1 Antrenament pentru consolidarea competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul mediu de performanță) Organizare: etapa asincronă Cu ajutorul profesorului, elevii își reamintesc despre elementele de viață cotidiană, mai precis elementele legate de activitățile comerciale din orașe și sate. Apoi, analizează „stindardul din Ur” (latina intitulată „Pacea”), Elevii descriu diferitele produse și animale aduse la piață de către țăranii mesopotamieni.	
	 The image shows the Standard of Ur, a Sumerian bronze tablet. It is divided into three horizontal registers. The top register depicts musicians playing various instruments. The middle register shows a group of people, including men and women, some on horseback and some on foot, possibly engaged in a procession or a battle. The bottom register shows a group of people, including men and women, some on horseback and some on foot, possibly engaged in a procession or a battle. The entire tablet is decorated with a blue background and gold inlay.	
	Stindardul din Ur	

	Etapa sincronă	Elevii imaginează un dialog între personajele din imagine
	Etapa de extindere	Pornind de la prima imagine, elevii compară stindardul cu imaginea unui târg orășenesc medieval (sec. al XV-lea, autor anonim) și, pornind de la informațiile pe care le dețin, imaginează un nou dialog între personaje. Ei alcătuiesc o primă listă a asemănărilor și deosebirilor. Alternativ, a doua imagine este reprezentarea unui târg din Țările Române (după Preziosi) la mijlocul sec. al XIX-lea.

La sfârșit, elevii compară imaginile cu experiențele lor personale legate de dimensiunea comercială a vieții cotidiene.

Observații,
rezultate
așteptate

Nu există un răspuns standard, ceea ce este important este ca elevii să compare experiențele lor personale cu surse istorice din epoci diferite. Elevii pot reflecta asupra elementelor constante și asupra schimbărilor survenite în acest aspect al vieții cotidiene. Elevii pot dobândi elemente de analiză critică și de comunicare în limba maternă, precum și deprinderile și abilitățile legate de analiza surselor istorice.

Evaluarea
activității

Este evaluată identificarea elementelor de schimbare (de la costume la mărfuri) și de continuitate. Este evaluată capacitatea de producere a unui dialog între personajele din imagini și elaborarea unei argumentații în favoarea acestuia.

Tipul de
activitate
(online, face
to face sau
mixt)

Online
Mixtă

Secțiunea 4 Activități remediale pentru copiii din zone-clase dezavantajate

Competența specifică	2.2. Aplicarea unor procedee simple de analiză a surselor pentru a identifica informații variate despre trecut 3.1. Asumarea de roluri în grupuri de lucru
Conținuturi	Civilizatia greacă și elenistică
Activitatea de învățare	Jocurile olimpice (joc de rol) Se împarte clasa în 3-4 grupe de elevi fiecare reprezentând un polis (Sparta, Atena etc). Fiecare cetate trebuie să-și aleagă zeii favoriți. Se pot aduce ofrande zeilor: machete de temple, postere cu zeii. Se organizează serbările. E nevoie de un maestru de ceremonie. Se repartizează roluri fiecărui elev. Secțiunile pot fi următoarele: cântec, dans, recitări de poezii și mai ales întreceri sportive. Juriul este alcătuit din cei care nu participă la probă, iar regulile sunt cunoscute din timp: respectarea păcii pe timpul jocurilor, recunoașterea corectă a meritelor indiferent de polisul reprezentat de învingător. Se acordă premii, se folosesc cununi de laur pregătite în prealabil. Se evidențiază cei mai buni recitatori și sportivi, dar toți sunt felicitați pentru implicare.
Observații, rezultate așteptate	Necesita o bună pregătire a rolurilor care să fie cât mai potrivite fiecăruia. Ocupă mult timp. Produce mult zgomot, dar implică o clasă întreagă.
Evaluarea activității	Observarea sistematică a implicării fiecărui elev. Se poate evalua originalitatea ofrandelor, realizarea pancartelor pentru fiecare echipă în limba greacă, alegerea potrivită a zeilor protectori ai cetății, comunicarea în cadrul echipei.
Tipul de activitate (online, face to face sau mixt)	Face to face în curtea școlii sau în sala de sport, în funcție de vreme. Activitatea se poate adapta și on-line, dacă concurenții înregistrează activitatea și o transmit juriului.

Istorie clasa a VI-a

Secțiunea 1 Curriculumul scris

Diagnoza. Analiza programelor școlare pentru clasele a V-a și a VI-a și a planificărilor calendaristice realizate de fiecare cadru didactic pentru anul școlar 2019-2020 evidențiază următoarele CS care s-au dezvoltat mai puțin în contextul închiderii școlilor. Această diagnoză reprezintă punctul de plecare pentru proiectarea evaluării inițiale. Tabelul următor prezintă continuitatea formării/dezvoltării competențelor specifice din clasa a V-a în clasa a VI-a și facilitează activitatea cadrului didactic referitoare la activitățile remediale și de recuperare pe care le va desfășura în clasa a VI-a.

Desigur, accentul este pus pe acele competențe specifice și conținuturi din clasa a V-a care sunt necesare pentru dezvoltarea competențelor specifice din clasa a VI-a și pentru înțelegerea proceselor istorice, în ansamblu.

Tabelul de mai jos conține progresia competențelor (inclusiv conținuturile asociate), urmate de observații referitoare la acestea din perspectiva posibilelor intervenții remediale.

Clasa a V-a	Clasa a VI-a	Observații
1.Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor despre timp și spațiu		
1.1. Ordonarea pe criterii cronologice a faptelor și proceselor istorice 1.2. Identificarea diferențelor temporale dintre evenimente și procese istorice 1.3. Localizarea în timp și în spațiu a faptelor și/sau a proceselor istorice	1.1. Localizarea în spațiu a lumii cunoscute în diferite perioade istorice 1.2. Utilizarea coordonatelor temporale referitoare la faptele și procesele istorice	Competențele 1.1 și 1.2 s-au antrenat prin intermediul fiecărui conținut, având în vedere faptul că reprezintă elemente cheie pentru domeniul de cunoaștere reprezentat de istorie. Activitățile de învățare de mai jos au fost cu predilecție utilizate în clasa a V și pot reprezenta contexte pentru evaluarea nivelului de dezvoltare al CS prin intermediul evaluărilor inițiale și de parcurs în clasa a VI-a: <i>exerciții de lectură a hărților istorice - plasarea pe hartă a unor evenimente și procese istorice - completarea pe hartă a unor informații</i>
2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice		
2.1. Folosirea termenilor de specialitate în descrierea unui eveniment/proces istoric	2.1. Utilizarea adecvată a termenilor istorici/limbajului de specialitate în prezentarea unui fapt/proces istoric	Competențele 2.1, 2.2 și 2.3 reprezintă achiziții care sunt antrenate prin mijlocirea fiecărui conținut având în vedere faptul că reprezintă

2.2. Relatarea unui eveniment/proces istoric, utilizând informații din surse istorice 2.3. Stabilirea de asemănări și deosebiri referitoare la evenimente/procese istorice, pe baza unor surse diferite	2.2. Utilizarea gândirii critice în analiza surselor de informare 2.3. Identificarea elementelor de cauzalitate prezente în surse variate	elemente cheie pentru domeniul de cunoaștere reprezentat de istorie. În această etapă a învățării, accentul se pune pe identificarea de asemănări și deosebiri între evenimente istorice, așa cum apar acestea în surse. În alegerea activităților de învățare, ar fi bine să fie valorificate nu doar achizițiile dobândite prin studiul istoriei la clasa a V-a, dar și cele de la educație socială, mai ales în privința tehnicilor de elaborare a întrebărilor.
3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale		
3.1. Asumarea de roluri în grupuri de lucru 3.2. Descrierea rolului unor personalități în desfășurarea evenimentelor istorice	3.1. Utilizarea dialogului intercultural 3.2. Asumarea cooperării în grupuri de învățare 3.3. Descrierea consecințelor deciziei și acțiunii umane	CS 3.1 poate valorifica nu doar achizițiile dobândite la orele de istorie, dar și cele de la Educație interculturală. Dezvoltarea CS 3.3 reprezintă o bună ocazie pentru consolidarea CS 3.2. din clasa a V-a prin diferite activități de învățare adecvate unor teme care aduc în prim plan personalități istorice reprezentative.
4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente		
4.1. Folosirea unor tehnici de învățare în rezolvarea sarcinilor de lucru 4.2. Utilizarea resurselor multimedia în scopul învățării	4.1. Utilizarea informațiilor cu ajutorul resurselor multimedia 4.2. Asumarea critică a unui set de valori recunoscute social	Competența specifică 4.2 din programa de clasa a VI-a reprezintă progresia competenței 4.1 din programa de clasa a V-a. Se recomandă responsabilizarea elevului în vederea folosirii resurselor multimedia. Profesorul îi poate recomanda elevului o serie de instrumente digitale necesare pentru prelucrarea informației istorice. Elevul poate începe să-și dezvolte propria bancă de instrumente necesare prelucrării resurselor multimedia. În acest sens profesorul poate să folosească platforme precum <i>google classroom</i> ca spațiu pentru aceste resurse.

Recomandări pentru planificarea calendaristică

În planificarea școlară pentru clasa a VI-a, diferite unități de învățare pot construi contexte pentru a remedia situația unora dintre CS insuficient dezvoltate. Câteva exemple ilustrează diferite categorii de intervenții:

CS 1.3 se poate dezvolta în cadrul temei Marile descoperiri geografice, prin activități care conduc la realizarea de axe ale timpului care să includă și evenimente din Antichitate și Evul Mediu. De asemenea se pot accesa diferite jocuri pe internet pentru valorificarea învățărilor.

CS referitoare la lucrul cu sursele istorice (2.1 ;2.2 ;2.3) pot fi dezvoltate în cadrul temelor Secolul naționalităților , Marile descoperiri geografice prin completarea unor texte lacunare, alcătuirea planului descrierii Revoluției de la 1848.

CS 2.3 poate fi urmărită la Călătoriile și perceperea spațiului în Evul Mediu-mijloace de transport prin prezentarea acestora atât din Evul Mediu cât și din Antichitate pentru a evidenția asemănări și deosebiri sau la Viața cotidiană și opinia publică.

CS 3.1 și 3.2 pot fi recuperate la Reforma și Contrareforma, Revoluția franceză prin prezentarea unor proiecte sau prin joc de rol. În același context, se pot realiza activități interdisciplinare cu Geografia și Educația socială.

CS 4.1 și 4.2 pot fi dezvoltate la temele Marile descoperiri geografice, Renașterea și Umanismul, Spre o nouă societate sau revoluția industrială .Elevii pot construi rebusuri istorice sau pot realiza proiecte în grup sau individual folosind internetul sau diverse resurse; și aici poate fi realizată o activitate interdisciplinară cu profesorul de muzică și desen și cu cel de TIC, la Renașterea sau la Baroc.

Conținuturile care nu au fost parcurse în clasa a V-a pot fi reluate în clasa a VI-a astfel:

- Islamismul poate fi parcurs la Absolutismul monarhic-studiu de caz Soliman Magnificul.
- Etnogeneza europeană se poate integra în Marile descoperiri geografice cu o recapitulare a popoarelor europene și a statelor medievale; se pot folosi cunoștințele de la geografie și elevii pot primi link-uri către diferite jocuri on-line.
- Europa creștină se poate relua la începutul Reformei religioase, printr-o prezentare a creștinismului de-a lungul timpului.
- Viața cotidiană în Evul Mediu poate fi prezentată la Viața cotidiană și opinia publică. Se pot face comparații și se pot reliefa diferențele dintre cele două perioade (de exemplu, în legătură cu diferite aspecte ale vieții cotidiene)
- Orașul medieval, satul medieval reprezintă conținuturi care pot fi ușor legate de Revoluția industrială.
- Statele medievale pot fi aprofundate la Marile descoperiri geografice, dar și la Absolutismul monarhic.

Secțiunea 2. Curriculumul realizat (achizițiile elevilor)

Evaluarea inițială a elevilor

- Competențe specifice vizate din clasa a V-a: 1.3; 2.1.; 2.2; 2.3; 3.3;
- Evaluarea inițială este adaptată pentru clasele care au parcurs conținuturile în regim online în perioada suspendării cursurilor.

- Conținuturile vizate sunt preponderent cele din perioada suspendării cursurilor, urmărindu-se astfel evaluarea nivelului de achiziții și dezvoltarea competențelor specifice din această perioadă. Evaluarea inițială va surprinde o stare de fapt a achizițiilor și competențelor, pentru zone ale curriculumului care au nevoie de accente speciale în proiectarea activităților didactice. Dacă se înregistrează rezultate mai slabe la evaluarea inițială, în special pe competențele specifice și conținuturile din perioada suspendării cursurilor, acestea vor fi reluate, parțial, și corelate cu competențele și unități de conținut din clasa a VII-a.

Proba scrisă

Nume _____

Test inițial Clasa a VI-a

I. Citește cu atenție textul următor și răspunde cerințelor de mai jos.

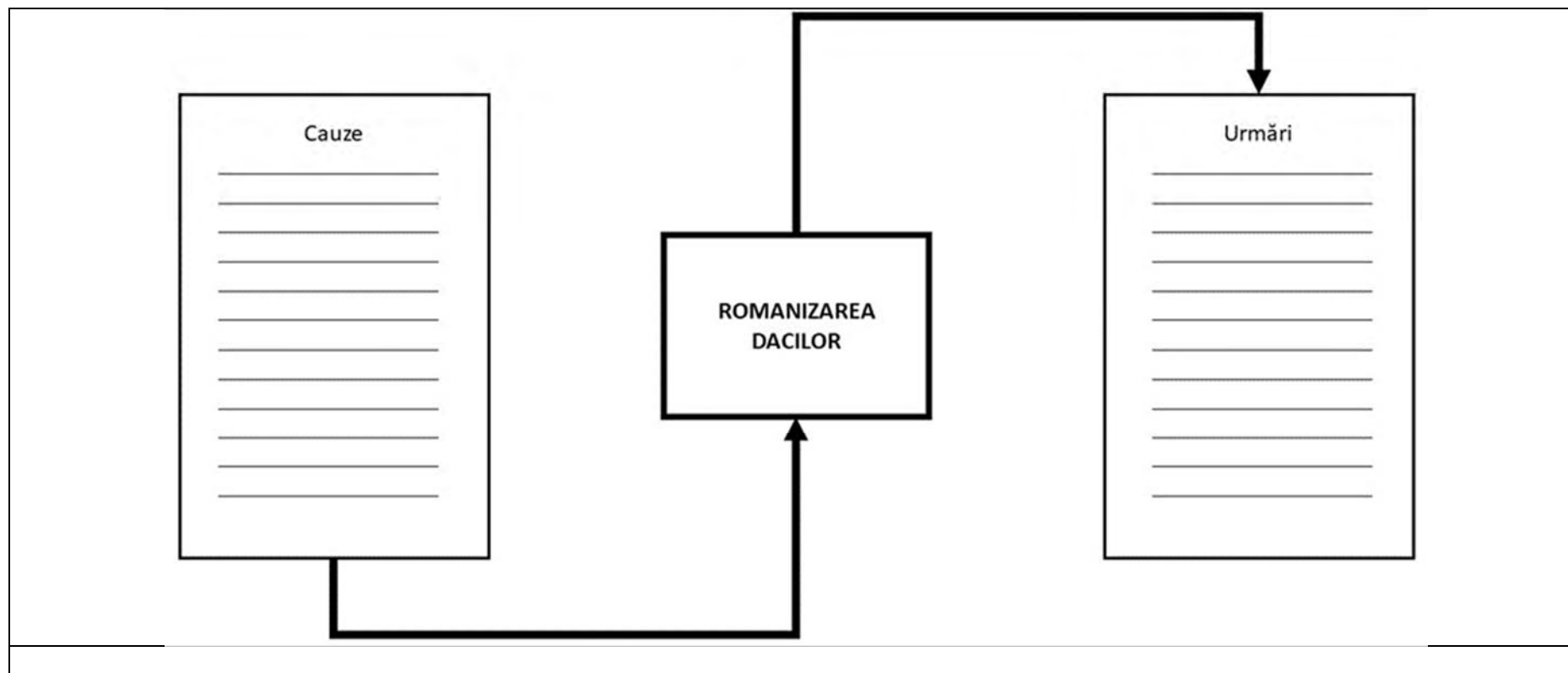
Despre regele Decebal „... Decebal, om cu mare pricepere în treburile războiului, cu mare iscusință în executarea operațiilor de luptă. Știa foarte bine când era momentul să atace și când trebuia să se retragă, era meșter în a întinde curse și în a câștiga victoria în luptă, iscusit când era cazul să profite de victorie sau când era în folosul său să părăsească bătălia, dacă se simțea în inferioritate. Aceste însușiri au făcut din Decebal pentru multă vreme un adversar al romanilor demn de temut.” (Cassius Dio, Istoria română, București, 1985)

1. Precizează, din sursă, care erau calitățile lui Decebal, care l-au făcut de temut romanilor.
2. Menționează, folosind sursa, o cauză războaielor dintre daci și romani.
3. Transcrie, din sursă, o tactică de luptă folosită de Decebal.

II. Determină corespondența dintre datele de pe coloana A și evenimentele din coloana B:

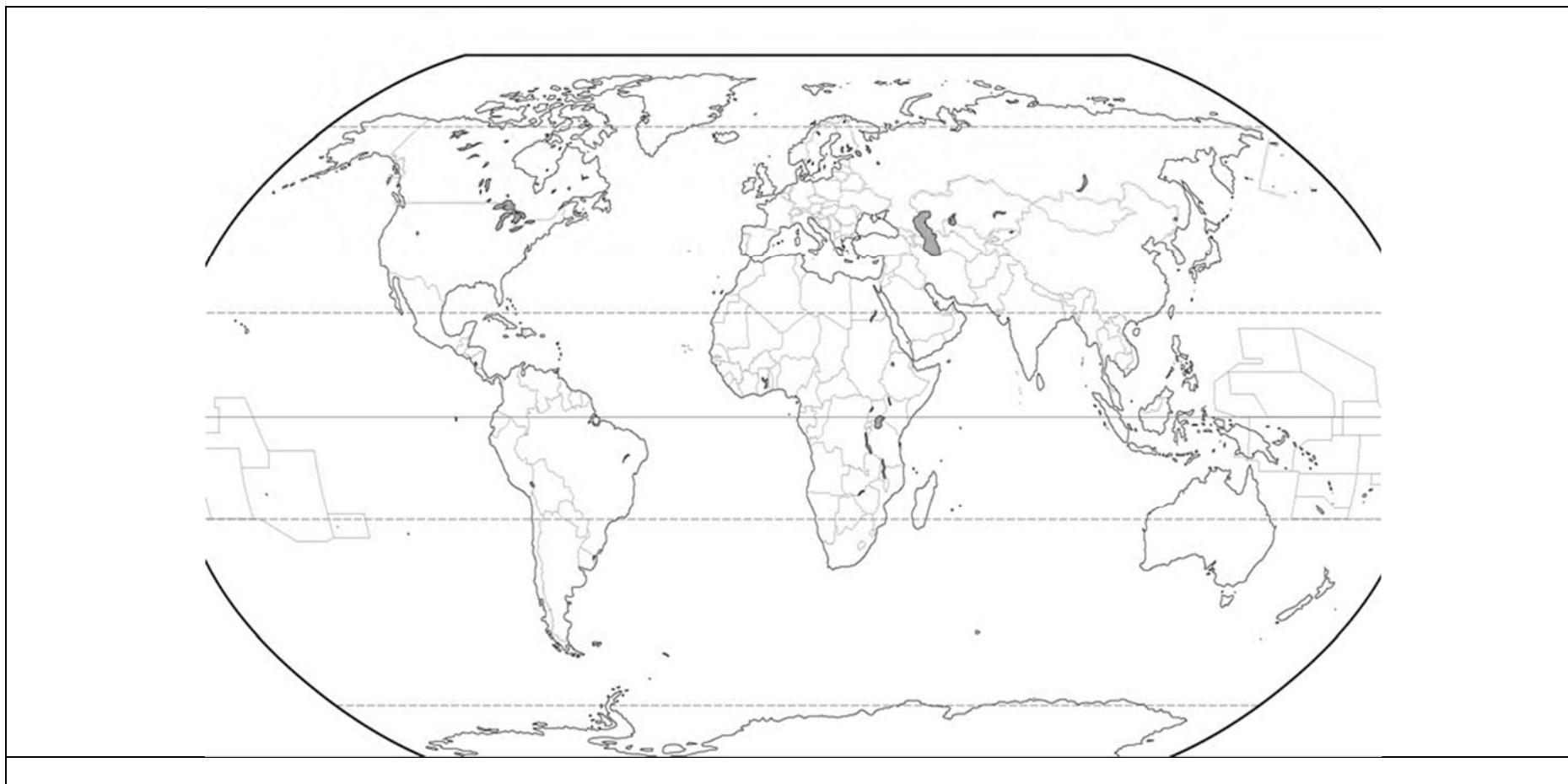
	A		B	Răspunsuri
1.	98-117 d.Hr.	a)	Primul război dacic	1....
2.	271-274 d.Hr.	b)	Împărțirea imperiului roman	2....
3.	602d.Hr.	c)	Domnia lui Traian	3....
4.	395 d.Hr.	d)	Numirea lui Carol cel Mare ca împărat	4....
5.	101-106 d.Hr.	e)	Plecarea romanilor din provincial Dacia	5....
6.	800 d.Hr.	f)	Venirea slavilor la sudul Dunării	6....

III. Completează schema de mai jos:

IV. Studiază cu atenție harta și răspunde cerințelor:

1. Localizează și scrie numele continentelor pe harta mută a lumii.
2. Localizează și scrie numele a două mări importante pentru istoria Europei
3. Colorează cu galben zona cunoscută de europeni în evul mediu
4. Colorează cu verde continentul descoperit de Columb. Amintește-ți ce ai învățat în clasa a IV-a.

V. Alege din lista de mai jos cuvintele de origine latina si alcătuiește 3 enunțuri.

Listă de cuvinte: casă, drum, biserică, floare, varză,

VI. Imaginează-ți că ești Cristofor Columb și scrii o scrisoare către regele Spaniei în care îi soliciți sprijinul pentru o expediție maritimă spre India, dar care merge spre Apus, nu de-a lungul țărmului Africii. Scrisoarea trebuie să fie de cel mult o pagină și să cuprindă următoarele puncte: de ce este importantă călătoria, ce ar putea câștiga Spania, de ce ai nevoie pentru călătorie, care sunt riscurile unei astfel de călătorii, cine ar trebui să facă parte din echipaj și de ce.

Evaluare

Subiect	I	II	III	IV	V	VI	Oficiu	Total
Punctaj maxim	3x4 =12 p	6x2 =12 p	4x2+4x2 =16 p	4x4 =16 p	3x4 = 12 p	22 p	10 p	100 p
Punctajul tău							10 p	

Barem de corectare și notare

Item	Răspuns	Punctaj
I		12 p
II	1c, 2e, 3f, 4b, 5a, 6d – fiecare răspuns este punctat cu două puncte	12 p
III	Se punctează cu câte două puncte fiecare cauză și fiecare efect (câte patru)	16 p
IV	Se punctează cu câte 4 puncte fiecare sarcină de lucru rezolvată	16 p
V	Se punctează cu câte 4 puncte fiecare enunț formulat	12 p
VI	Se punctează cu câte 4 puncte fiecare punct indicat din scrisoare, 2 puncte pentru coerența internă a textului sau calitatea stilistică	22 p

Centralizator - Răspunsuri

Se trec punctajele pentru fiecare item și se bifează nivelul de dezvoltare a competenței pentru fiecare elev.

Pentru o perspectivă de ansamblu, se poate face suma pe coloane. Cu cât suma e mai mare cu atât elevii au mai bine structurată competența vizată de item. Pe verticală vedem astfel - la nivel de clasă - situația gradului de achiziție pe fiecare competență. Pe orizontală, putem avea o perspectivă pentru fiecare elev în parte (punctele tari și punctele slabe ale acestuia). Ambele perspective sunt importante pentru a înțelege direcția de acțiune (la nivel de clasă / individual).

De asemenea, se grupează itemii care vizează o aceeași competență și se calculează, pe baza punctajelor obținute la itemii respectivi, nivelul de dezvoltare a competenței (minimal, mediu, înaltă performanță), pentru fiecare elev, dar și la nivel de clasă. În funcție de rezultatele care reies din această analiză, se va putea stabili și componența grupurilor cu care se organizează activitatea remedială.

Secțiunea 3. Activități de învățare pentru remediere și recuperare, organizate tradițional sau digital

Exemplul 1. Etnogeneza europeană – recuperare

Competența specifică	3.1 Asumarea de roluri în grupuri de lucru 4.1 Folosirea unor tehnici de învățare în rezolvarea sarcinilor de lucru
Conținuturi	Domeniul: Lumea romană. Conținut: Romanizarea

Activitatea de învățare	Realizarea unor planșe (A4) prin care să evidențiem legăturile de natură culturală, lingvistică între popoarele neolatine și, implicit, limbile vorbite de acestea – ROMÂNĂ, ITALIANĂ, FRANCEZĂ, SPANIOLĂ, PORTUGHEZĂ. Clasa este împărțită în 4 echipe. Fiecare echipă primește de la profesor o listă de cuvinte (10-12) pentru care trebuie să se facă traducerea din română în ITALIANĂ- echipa 1 FRANCEZĂ – echipa 2 SPANIOLĂ- echipa 3 PORTUGHEZĂ – echipa 4 Cuvintele trebuie să acopere noțiuni de bază, din universul cotidian, să fie moștenite din limba latină (alimente, obiecte, fenomene, culori, etc) și să fie aceleași pentru fiecare echipă. Exemple de termeni: apă, lapte, casă, floare, seară, zi, negru, roșu, ochi, a lucra, a fi, bun, câine, toamnă, primăvară etc. Fiecare echipă trebuie să realizeze o listă a cuvintelor și traducerea lor din română în IT,FR,SPA, POR și să folosească drept instrument <i>google translate</i> sau orice alt instrument online sau dicționar în format fizic. Fig. 1 De asemenea, fiecare echipă va folosi o singură culoare pentru transcrierea pe planșă a cuvintelor și a traducerii lor pentru a personaliza produsele și a le diferenția. Prezentarea produselor va avea loc la 1-2 săptămâni după stabilirea echipelor și a modului de lucru.
Observații, rezultate așteptate	Elevii dobândesc competențe de lucru în echipă, au ocazia să exerseze lucrul cu dicționarele online. Sunt realizate sarcini de lucru care presupun documentare, redactare, prezentare Fiecare elev poate contribui la produsul final prin căutarea unor cuvinte Conștientizează asemănările/ legăturile cultural-istorice dintre popoarele romanice ale Europei Stimularea curiozității de a căuta și alți termeni, în afara celor stabiliți pentru proiect și de a folosi funcția <i>Ascultați</i> a platformei <i>google translate</i> pentru a citi corect termenii la momentul prezentării proiectului. Elevii pot solicita și consilierea profesorului de limbi străine (franceză, de exemplu)

Evaluarea activității	Observare. Poate fi folosit votul pentru cea mai reușită planșă, iar cei din echipa câștigătoare primesc puncte / notă. Se poate realiza o expoziție- in caz că activitatea are loc in clasă
Tipul de activitate (online, face to face sau mixt)	Online, la clasă sau mixt Se poate folosi funcția <i>breakout rooms</i> in cazul utilizării zoom in vederea pregătirii prezentării de către fiecare echipă.

Exemplul 2. Activitate de învățare inclusă într-o unitate de învățare pentru clasa a VI-a, care recuperează/remediază componente ale programei clasei a V-a (domeniul feudal)

Competența specifică	2.3. Stabilirea de asemănări și deosebiri referitoare la evenimente/procese istorice, pe baza unor surse diferite
Conținuturi	Domeniul: Europa medievală. Conținut: Viața cotidiană în Evul Mediu: familia, așezările, alimentația, sărbătorile, economia și tehnologia, credința și biserica, proprietatea, libertatea și dependența
Activități de învățare	A1. Antrenament pentru consolidarea competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul mediu de performanță) Discuție pe baza unui plan: comparație între modul de viață din evul mediu și modul de viață contemporan. Alimentația Clasa se împarte in două grupe, fiecare grupă primește un text despre <u>alimentația oamenilor in evul mediu</u> și un text despre <u>alimentația de astăzi</u>. Se pot folosi si susele audio-video din manualele digitale (de exemplu https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20V-a/Istorie/Corint%20I/#p=99) Timp de lucru: 2 ore (1 oră prezentarea regulilor, formarea echipelor, lectura textelor, pregătirea argumentelor; 1 oră desfășurarea prezentarea, întrebările din partea Audienței, votul). ALIMENTAȚIA În Evul Mediu exista o mare diferență între alimentația oamenilor bogați și a țăranilor săraci. Unele alimente pe care le consumați și voi erau prezente și atunci pe masa celor înstăriți: pâine de grâu, secară sau orz, brânză, carne de pasăre sau de vânat, pește, fructe și legume. Se foloseau ierburi aromate și mirodenii pentru a da gust mâncării. Cei săraci se mulțumeau de cele mai multe ori cu o supă de legume. Fig. 2

Despre alimentația în evul mediu

„Țăranii mănâncă tot fasole, bob, varză, gulii, ceapă, turte, napi, pâine. La marile ocazii țăranii mănâncă și animale din curtea de păsări, ouă, lapte prins, pește sărat. Ei crează foarte multe feluri de mâncare (caltaboș, cârnați) folosind toate părțile rarelor animale la care au acces(...) Vânatul e prin excelență hrana nobililor, păunul devine alimentul-far al cavalerilor...Elitele europene consumă acum multe mirodenii a căror comercializare e dominată de negustori arabi, care le aduc la Veneția, Genova, Barcelona, Marsilia. ... Noile băuturi necesită folosirea zahărului, care rămâne un produs de lux (...) și e considerat drept mirodenie. Cei care n-au mijloacele de a-l cumpăra folosesc mierea de albine... Mesele din hotelurile evului mediu sunt foarte rudimentare- brânză, pâine și un pic de carne.“ (Jacques Attali, *Istoriile Alimentației. Ce va să zică a mânca?*, Editura Polirom 2020, pp. 60-62)

Despre alimentația zilelor noastre

„Pretutindeni, consumul de zahăr, mâncat și băut, sporește și vine să agraveze aceste dereglări alimentare. La scară mondială, numărul cazurilor de obezitate se triplează între 1975 și 2011, depășind numărul celor subalimentați (...) Mesele în familie se răresc (...) Singurătatea împinge la a consuma mai mult, a ronțai și a cumpăra tot felul de fleacuri. Producția alimentară e o formidabilă sursă de risipă. În 2018, 1,3 miliarde de tone de hrană au fost aruncate la gunoi, adică o treime din tot ce se produce în lume (...) Tinerii de astăzi lasă alimentația să treacă în urma multor preocupări. În Franța, 61% din tineri afirmă că mănâncă cel puțin o masă din două în fața unui ecran (...) Adolescenții americani își petrec aproximativ 1000 de ore pe an gândindu-se la hrană(...) Pe Instagram, fotografiile cu hrană, mâncăruri, băuturi se numără cu miliardele“. (Jacques Attali, *Istoriile Alimentației. Ce va să zică a mânca?*, Editura Polirom 2020, pp. 152-167)

Plan de discuție:

- formarea celor două grupe (a câte 5 elevi), fiecare grupă primește spre lectură textele și planul discuției; restul elevilor formează Audiența, ei primesc textele și planul discuției
- grupele pregătesc argumentele: una, în favoarea modului de alimentație din evul mediu, cealaltă a modului de alimentație contemporan (indiferent ce cred ei, personal)
- echipele se pot baza în argumentația lor inclusiv pe experiența și cunoștințele proprii, nu numai pe texte.
- fiecare grupă pregătește un set de cel puțin 5 argumente
- prezentarea argumentelor se face alternativ (1-1; 2-2) de către membrii echipei
- audiența poate adresa întrebări la finalul prezentărilor. În funcție de argumente și răspunsurile la întrebări, se votează echipa care și-a susținut cel mai bine argumentația.

Profesorul urmărește și notează comportamentele elevilor din cele 2 grupe, acordă susținerea necesară

A.2 Antrenament pentru formarea competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul minim de performanță)

Lectura dirijată a unor texte și imagini despre viața cotidiană în Evul mediu

Ascultarea prezentării despre alimentație în Evul mediu și completarea în caiete a următoarelor enunțuri:

	Fisa de lucru 1 Ascultând prezentarea, am că înțeles că Despre alimentația din Evul mediu, știu deja Despre această temă aș vrea să mai știu <u>În pereche, elevii citesc și comentează pasaje din Jacques Attali, <i>Istoriile Alimentației. Ce va să zică a mânca?</i>, Editura Polirom 2020, pp. 152-167 și completează împreună o fișă de lectură</u>
Observații, rezultate așteptate	- Elevii compară modul de viață, alimentația și relațiile de familie din evul mediu cu realitățile de astăzi. - Deși oamenii sunt mereu nemulțumiți și tind să încline către mitul <i>vârstei de aur</i>- înainte era altfel, oamenii trăiau în armonie, erau mai liniștiți, mai fericiți, prin acest exercițiu comparativ, elevii conștientizează că, totuși, trăiesc vremuri foarte bune, de relativă abundență. - Elevii pot afla informații și se pot documenta suplimentar despre pericolele alimentației abundente de astăzi - Se oferă un bun prilej de dezbatere - pro și contra - Pot fi alese și alte teme - de exemplu, organizarea vieții de familie, statutul / viața copiilor, igiena - Studiul evului mediu- în special al vieții cotidiene- poate oferi un bun punct de plecare pentru a observa, <u>în clasa a VI-a</u>, resorturile care au transformat societatea europeană (noi rute comerciale, mirodenii, teama că vor rămâne fără resurse agricole) către modernitate și către comerțul transatlantic .
Evaluarea activităților	Activitatea 1 Membrii echipei care primește cele mai multe voturi primesc direct nota 10 Sunt remarcați prin aprecieri membrii celeilalte echipe și elevii din cadrul audienței care au intervenit cu întrebări sau completări (evaluarea proceselor de învățare prin observarea elevilor în timp ce rezolvă sarcinile, discuții despre dificultățile întâmpinate, observarea produsului final) Activitatea 2 Profesorul observă comportamentul elevilor și apreciază participarea
Tipul de activitate (online, față față sau mixt)	În clasă - de preferat. Posibil și în cadrul cursurilor online: precizarea etapelor sincrone și asincrone

Exemplul 3. Recuperarea unei teme din perioada suspendării cursurilor

Competența specifică	2.3. Stabilirea de asemănări și deosebiri referitoare la evenimente/procese istorice, pe baza unor surse diferite (clasa a V-a) și 2.2. Utilizarea gândirii critice în analiza surselor de informare (clasa a VI-a) 1.2 Utilizarea coordonatelor temporale referitoare la faptele și procesele istorice (cls VI)
Conținuturi	Domeniul: Europa medievală – Formarea popoarelor europene
Activitatea de învățare	Realizarea unor măști artisanale prin intermediul cărora elevii să se pună în pielea personajului colectiv denumit <i>popor barbar</i> , folosind procedul <i>lentilelor</i> , care oferă elevilor ocazia de a explora evenimentul din perspectiva migratorilor ajunși în Europa. 1. Clasa este împărțită în echipe de 4-6 elevi și își clarifică procedeul lentilelor 2. Elevii citesc la clasă câteva texte care descriu venirea valurilor de migratori în Europa 3. Se clarifică aspecte legate de evenimentele care au loc la venirea migratorilor 4. În grupuri, se elaborează designul unor măști pe care elevii le confecționează acasă 5. Ora următoare echipele prezintă măștile și cum văd lumea europeană prin lentila <i>barbarului</i> 6. Se discută modul în care s-au constituit așa numitele regate barbare
Observații, rezultate așteptate	Activitatea are legătură cu tema referitoare la romanizare (vezi supra) prin care s-au evidențiat legăturile de natură culturală, lingvistică între popoarele neolatine și, implicit, limbile vorbite de acestea. De asemenea, în funcție de momentul în care se desfășoară, se poate corela cu teme din programa de educație interculturală. Procedeul <i>lentilelor</i> este un procedeu de folosit atunci când un subiect poate fi tratat din mai multe puncte de vedere sau folosind diferite <i>lentile</i> (abordări, perspective). Elevilor li se dau aceleași materiale și una sau două <i>lentile</i> prin care să-l filtreze. Apoi elevii relatează întregii clase ce au descoperit. Restul clasei, fiindcă a studiat același material, va putea să evalueze contribuția celorlalte grupuri. Acest procedeu constituie un punct de plecare foarte bun pentru învățarea multiperspectivității Empatia Măștile de <i>barbar</i> în viziunea fiecărui elev și desfășurarea lecției purtând aceste măști au schimbat percepția privind termenul <i>barbar</i>, mai ales că elevii au înțeles că aceștia sunt, pe lângă componenta romană, strămoșii popoarelor europene de astăzi. Un alt câștig al activității este legat de antrenarea empatiei. Capacitatea de a înțelege emoțiile celuilalt, da a înțelege și accepta faptul că motivațiile altora pot fi la fel de justificate precum ale noastre, este fundamentală pentru înțelegerea și analiza fenomenelor istorice. Faptul că motivațiile oamenilor se schimbă în timp, că ele sunt dependente de ceea ce știu oamenii la un moment dat contribuie la asimilarea elementelor care fundamentează achiziția de competențe asumate de predarea disciplinei Istorie. În sfârșit, empatia este fundamentală pentru dimensiunea interculturală a educației. Faptul că în spatele măștilor sunt copii ca toți ceilalți este un element care contribuie la acceptarea și valorizarea pozitivă a diferențelor culturale. Elevii dobândesc competențe de lucru în echipă, au ocazia să-și exerseze abilitățile tehnologice. Sunt realizate sarcini de lucru care presupun documentare, redactare, prezentare Fiecare elev poate contribui la produsul final prin căutarea unor cuvinte

	Conștientizează asemănările/ legăturile cultural-istorice dintre popoarele romanice ale Europei Stimularea curiozității de a căuta alte informații despre fenomenul migrației și de a găsi analogii cu fenomene contemporane. Elevii pot solicita și consilierea profesorului de limbi străine (franceză, de exemplu)
Evaluarea activității	Observare. Poate fi folosit votul pentru cea mai reușită mască, iar cei din echipa câștigătoare primesc puncte / notă . Se poate realiza o expoziție de măști
Tipul de activitate (online, face to face sau mixt)	Online, la clasă sau mixt Se poate folosi funcția <i>breakout rooms</i> în cazul utilizării zoom în vederea pregătirii prezentării de către fiecare echipă.

Exemplul 4. Activitate de învățare care consolidează o CS

Competența specifică	2.3. Stabilirea de asemănări și deosebiri referitoare la evenimente/procese istorice, pe baza unor surse diferite 4.1. Folosirea unor tehnici de învățare în rezolvarea sarcinilor de lucru	
Conținuturi	Arta rupestră	
Activitatea de învățare	A 1 Antrenament pentru consolidarea competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul mediu de performanță)	
	Organizare: etapa asincronă	Elevii urmăresc turul virtual al peșterii Lascaux, după ce profesorul face o mica prezentare a modului de viață din perioada paleoliticului superior, subliniind importanța vânătorii și respectul populațiilor primitive față de mediul înconjurător.
	Etapa sincronă	Elevii realizează un text (10-15 rânduri) despre peșteră și despre motivele care au dus la apariția acestui fenomen, comparând arta preistorică cu reprezentări de animale din alte epoci.
	Etapa de extindere	Elevii realizează un poster prin care să facă reclamă unui astfel de muzeu. Alternativ, crează scenariul unui tur virtual pentru un muzeu al școlii.

	
Fig. 4	Fig. 5
A.2 Antrenament pentru formarea competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul minim de performanță)	
Fișă de lucru: Privind imaginile din turul virtual, am înțeles că Despre preistorie știu deja că Despre această temă aș vrea să mai știu	
Observații, rezultate așteptate	Turul virtual al Peșterii Lascaux – https://archeologie.culture.fr/lascaux/en/visit-cave în clasă sau individual, acasă. Elevii au prezentat peștera, si-au manifestat numeroase nedumeriri legate de modul cum oamenii preistorici au realizat acele picturi și, bineînțeles, s-a realizat o oarecare schimbare a impresiei pe care o aveau înainte de lecție despre oamenii preistorici sau oamenii peșterii, care, iată, nu mai sunt văzuți ca niște sălbatici /necivilizați, ci sunt priviți cu multă curiozitate și admirație.
Evaluarea activității	

Tipul de activitate
(online, face to face sau mixt)

Online
Mixtă (tur virtual online, dezbateri față în față)

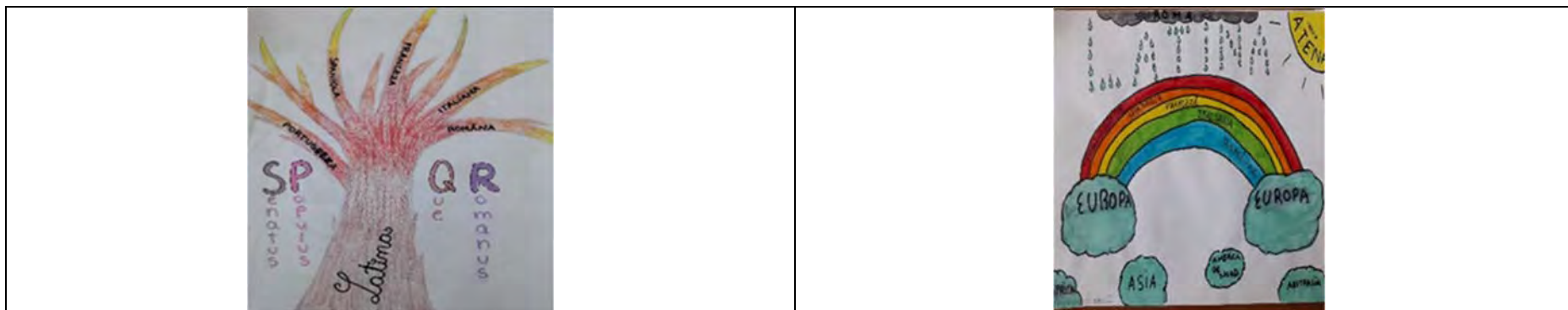
Secțiunea 4. Activități remediale pentru copiii din zone-clase dezavantajate

CS 4.1 Folosirea unor tehnici de învățare în rezolvarea sarcinilor de lucru

2.1. Folosirea termenilor de specialitate în descrierea unui eveniment/proces istoric

Domeniul de conținut: Lumea romană

- realizarea unor postere având ca temă simboluri ale Romei antice sau moștenirea culturală romană
- verificarea prezenței simbolurilor romane
- vizitarea unei expoziții dintr-un muzeu virtual și notarea unor idei despre organizare
- stabilirea ordinii exponatelor
- stabilirea regulilor de conduită în expoziție

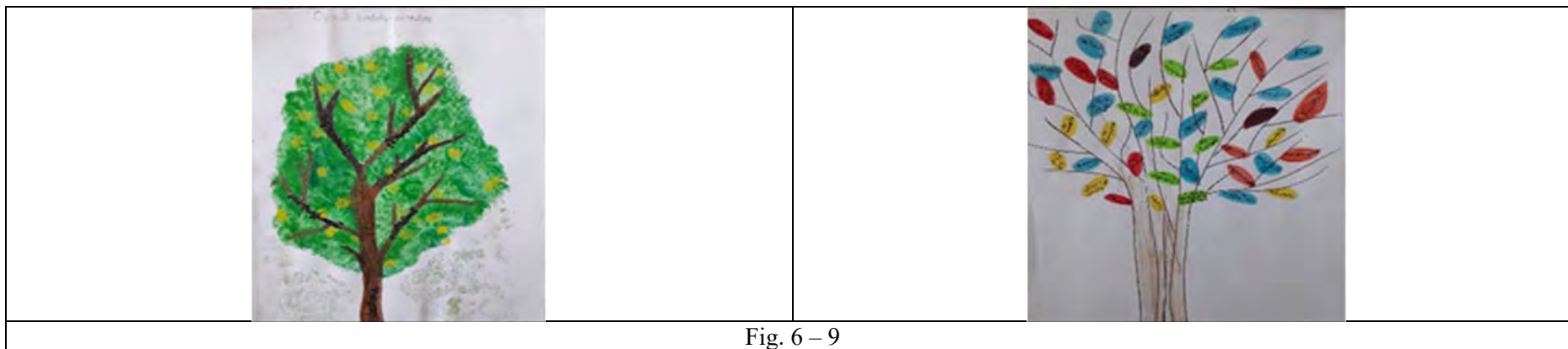

Fig. 6 – 9

Clasa a VII-a

Secțiunea 1. Curriculumul scris

Contextul curricular

Analiza programelor școlare pentru clasele a VI-a și a VII-a și a planificărilor calendaristice realizate de fiecare cadru didactic pentru anul școlar 2019-2020 evidențiază CS care s-au dezvoltat mai puțin în contextul închiderii școlilor. Această diagnoză reprezintă punctul de plecare pentru proiectarea evaluării inițiale. Tabelul următor prezintă continuitatea formării/dezvoltării competențelor specifice din clasa a VI-a în clasa a VII-a și facilitează activitatea cadrului didactic referitoare la activitățile remediale și de recuperare pe care le va desfășura în clasa a VII-a. Desigur, accentul este pus pe acele competențe specifice și conținuturi din clasa a VI-a care sunt necesare pentru dezvoltarea competențelor specifice din clasa a VII-a și pentru înțelegerea proceselor istorice, în ansamblu.

Clasa a VI-a	Clasa a VII-a	Observații
1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor despre timp și spațiu		
1.1. Localizarea în spațiu a lumii cunoscute în diferite perioade istorice	1.1. Utilizarea coordonatelor de timp și spațiu în prezentarea faptelor și proceselor istorice	Competențele 1.1 și 1.2 s-au antrenat prin intermediul fiecărui conținut, având în vedere faptul că reprezintă elemente cheie pentru domeniul de cunoaștere reprezentat de istorie. Activitățile de învățare de mai jos au fost cu predilecție utilizate în clasa a VI-a și pot reprezenta contexte pentru evaluarea nivelului de dezvoltare al CS prin intermediul evaluărilor inițiale și de parcurs: <i>compararea „lumii cunoscute” în diferite perioade istorice</i> <i>localizarea pe harta mută a spațiilor istorice pe măsura extinderii ariei de cunoaștere</i> <i>alcătuirea unor axe cronologice pe diverse domenii (social, cultural, economic, politic etc.)</i>
1.2. Utilizarea coordonatelor temporale referitoare la faptele și procesele istorice	1.3. Compararea faptelor/proceselor istorice din perspectivă temporală și spațială	

2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice		
2.1. Utilizarea adecvată a termenilor istorici/limbajului de specialitate în prezentarea unui fapt/proces istoric	2.1. Folosirea surselor istorice în vederea descoperirii elementelor de continuitate și schimbare în procesele istorice	Competențele 2.1, 2.2 și 2.3 reprezintă achiziții care ar fi bine să fie antrenate prin fiecare conținut având în vedere faptul că reprezintă elemente cheie pentru domeniul de cunoaștere reprezentat de istorie. Pentru a se realiza progresul în învățare, este important să ne asigurăm că elevii și-au însușit tehnici de lucru cu sursele în legătură cu relația cauză-consecință/ urmare/implicație și pot face saltul către înțelegerea elementelor care țin de continuitate și schimbare în istorie. Următoarele activități au putut constitui contexte de învățare pentru clasa a VI-a și pot reprezenta puncte de plecare în evaluare: <i>analiza surselor scrise sau vizuale pe baza unor cerințe; alcătuirea unor fișe de personaj istoric pe baza unor surse diverse; compararea surselor istorice oficiale cu cele neoficiale</i>
2.2. Utilizarea gândirii critice în analiza surselor de informare		
	2.2. Explorarea surselor istorice prin utilizarea instrumentelor specifice gândirii critice	
2.3. Identificarea elementelor de cauzalitate prezente în surse variate		
3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale		
3.1. Utilizarea dialogului intercultural	3.1. Determinarea relațiilor dintre personalitățile și grupurile umane în desfășurarea faptelor istorice	Competențele 3.1, 3.2 și 3.3 sunt importante prin antrenarea așa numitelor abilități non cognitive, foarte importante în structurarea personalității elevilor. Contextele de învățare pe care le pot construi profesorii ar trebui să asigure ocazii pentru ca elevii să descopere aspecte socio-culturale ale epocilor studiate și modul în care acestea influențează sau chiar determină acțiunea oamenilor obișnuiți și a personalităților. Valorificarea învățărilor de la disciplina educație culturală sunt, de asemenea, foarte importante. Următoarele activități au putut constitui contexte de învățare pentru clasa a VI-a și pot reprezenta puncte de plecare în evaluare: <i>identificarea consecințelor interacțiunii culturale în evoluția comunităților umane</i> <i>realizarea de produse care să fie rezultatul dialogului și negocierii în cadrul unei echipe de lucru</i>
3.2. Asumarea cooperării în grupuri de învățare	3.2 Prezentarea unor elemente de continuitate și schimbare în evoluția sistemului de valori	
3.3. Descrierea consecințelor deciziei și acțiunii umane		

4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente		
4.1. Utilizarea informațiilor cu ajutorul resurselor multimedia	4.1. Realizarea unor proiecte individuale sau de grup prin utilizarea resurselor multimedia	Competențele din această zonă par a fi cel mai firesc legate de viața reală pentru faptul că elevii au, în lumea contemporană, o înclinație firească spre folosirea tehnologiei, atât a mijloacelor tehnice (computer, tabletă, smartphone, tabletă grafică, etc), cât și a Internetului. Astfel, accesul la tehnologie, la internet și aplicații mobile poate fi direcționat într-o bună măsură către învățare (în mod conștient sau nu pentru elev), iar profesorii pot valorifica tendința multor elevi de folosi un timp cât mai îndelungat tehnologia digitală, orientând-o spre sarcini de învățare cât mai atractive. Există și reversul medaliei, în privința modului în care lipsa de acces la tehnologie devine o barieră pentru învățare, mărinind astfel, decalajele între elevi. Cele mai relevante activități de învățare au legătură cu căutarea informațiilor pentru documentarea proiectelor sau a altor teme de lucru și, desigur, <i>realizarea unor prezentări pe o temă istorică utilizând mijloace digitale</i>
4.2. Asumarea critică a unui set de valori recunoscute social	4.2. Aplicarea unor tehnici de muncă intelectuală care valorizează cooperarea, disciplina și perseverența	
	4.3. Folosirea perspectivelor multiple și a capacităților de analiză critică pentru luarea deciziilor pe bază de argumente și dovezi pertinente	

Recomandări pentru planificarea calendaristică

În planificarea școlară pentru clasa a VII-a se poate interveni astfel:

- structurarea competențelor 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 pe tot parcursul anului școlar și a conținuturilor asociate (Revoluția Franceză. De la supus la cetățean, Declarația Drepturilor Omului și cetățeanului; Napoleon I și răspândirea ideilor Revoluției franceze în Europa; Revoluția industrială și impactul în viața oamenilor; Secolul naționalităților Statele moderne: revoluție și emancipare națională Studii de caz: 1848 în Europa ;România și modernitatea; Formarea statelor naționale în secolul al XIX-lea: Germania; Epoca victoriană. La Belle Époque
- Conținuturile pot fi integrate astfel (Sugestii):
 - o lecția Revoluția Franceză. De la supus la cetățean, Declarația Drepturilor Omului și cetățeanului (cls. aVI-a) la lecția Studiu de caz: Declarația Universală a Drepturilor Omului și cetățeanului (clasa a VII-a)
 - o lecția Revoluția Industrială. Impactul în viața oamenilor la lecția Studii de caz: Revoluția industrială și războiul. Noul armament și victimele lui (clasa a VII-a) sau la lecția Noile forme de divertisment – jocurile și tehnologia. Consecințe (clasa a VII-a)

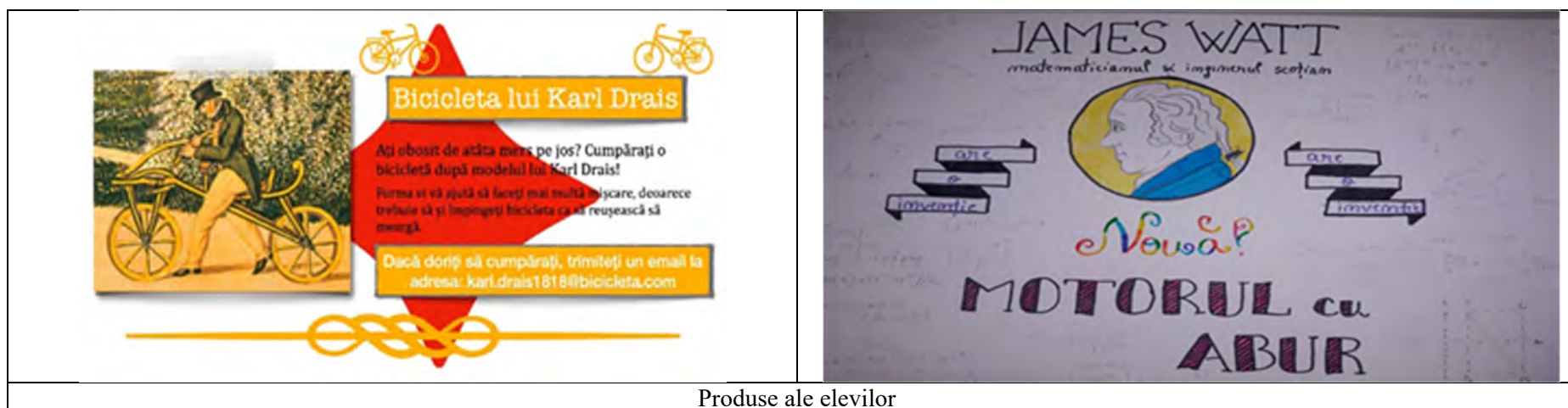
- o lecția (lecțiile) Statele moderne: revoluție și emancipare națională Studii de caz: 1848 în Europa ;Românii și modernitatea (clasa a VI-a) cu lecția Marile alianțe politico-militare în lume (clasa a VII-a) sau cu lecția Democrație versus comunism – modele de organizare a statelor (clasa a VII-a)
- o lecția Formarea statelor naționale în secolul al XIX-lea: Germania (clasa a VI-a) cu lecția Tratatul de pace. Noua hartă a Europei (după Primul război mondial) (clasa a VII-a)
- o lecția Epoca victoriană. La Belle Époque (clasa a VI-a) cu lecția Perioada interbelică - viața cotidiană: organizarea orașelor, lumea rurală, invențiile și viața casnică, divertismentul, sănătatea oamenilor, cultura sau cu lecția Lumea contemporană: o lume multipolară - globalizarea; noua diversitate culturală și revoluția informațională (clasa a VII-a)
- Competența specifică 4.1 din programa clasei a VI-a poate fi structurată în cadrul competenței specifice 4.1 din programa clasei a VII-a și poate fi formată, în momente diferite pe parcursul anului școlar, prin activități de învățare de tipul celor de mai jos:
 - o realizarea unor dezbateri pornind de la vizionarea unor filme relevante pentru o tematică abordată- Vizionarea filmului La vita e bella (regia Roberto Benigni, 1997) și organizarea unei dezbateri privind Holocaustul plecând de la povestea personajului Guido –domeniul de conținut Lumea în război, Holocaustul
 - o realizarea unei liste cu melodii și linkuri către clipuri ale unor trupe care au participat la festivalul de la Woodstock (Bob Dylan, Joan Baez, Santana, Janis Joplin, Creedence Clearwater Revival -Have you ever seen the rain- am ascultat pe zoom împreună)- domeniul de conținut: Lumea postbelică, Protestul tinerei generații)
 - o Jocuri interactive utilizând platforma oficială a Uniunii Europene www.europa.eu . Pentru a învăța despre diversitatea culturală a Europei și a afla mai multe despre istoria Uniunii- https://europa.eu/learning-corner/lets-explore-europe_ro

Capturi de pe site-ul oficial al Uniunii Europene (www.europa.eu)

- o Utilizarea aplicației Quik din google play de către profesor pentru a prezenta principalele momente ale cursei spațiale + folosirea seriei de filme TEDEd Lessons Worth Sharing domeniul de conținut Lumea postbelică, Războiul rece <https://www.youtube.com/watch?v=FxpC-8f--xo>

- o susținerea unei dezbateri online sau în clasă despre migrațiile în lumea contemporană și legătura cu schimbările climatice plecând de la o știre difuzată la TV <https://www.digi24.ro/stiri/sci-tech/natura-si-mediu/decizie-istorica-a-onu-in-cazul-primului-refugiat-climatic-omul-care-fuge-de-tara-care-se-scurfunda-in-pacific-1247896>
- o folosirea unor programe și tehnici de grafică pe computer sau a talentului de desenator pentru realizarea/imaginarea unor reclame ale invențiilor făcute în secolul al XIX-lea și la începutul secolului XX (ex: bicicleta, becul cu incandescență, dinamita, automobilul, etc)-
Domeniul de conținut: Spre o nouă societate, revoluția industrială și impactul în viața oamenilor. Pe lângă latura istorică a activității, elevii au avut ocazia să își formeze și competențe legate de comunicare publică și, bineînțeles, legate de tehnologia digitală

Produse ale elevilor

Avantaje și dezavantaje ale folosirii resurselor multimedia

Avantaje:

- elevii au, în lumea contemporană, o înclinație firească spre folosirea tehnologiei, atât a mijloacelor tehnice (computer, tabletă, smartphone, tabletă grafică, etc) cât și a Internetului.
- informația este ușor accesibilă
- sinergia între util (învățare) și plăcut (utilizarea dispozitivelor)
- oportunitatea de a schimba ușor idei între elevi sau între elevi și profesori
- dimensiunea ecologică- nu se mai folosesc atât de mult caietele, hârtia, etc.
- accesul la tehnologie, la internet și aplicații mobile poate fi direcționat într-o bună măsură către învățare (în mod conștient sau nu pentru elev)
- profesorii pot profita de tendința multor elevi de folosi un timp cât mai îndelungat tehnologia digitală și le pot cere să realizeze activități de învățare cu ajutorul acesteia

Dezavantaje/riscuri:

- riscul privind sănătatea și concentrarea copiilor în urma expunerii prelungite la dispozitivele electronice (afectarea vederii, dependența de device-uri)
- se poate crea un dezechilibru între folosirea mijloacelor clasice și a celor multimedia pentru că, în aparență, cele multimedia sunt mai facile
- pot fi afectate deprinderile de lucru ale elevilor (de exemplu, lucrul cu dicționarul, lectura cărților etc)

Secțiunea 2. Curriculum aplicat. Evaluarea inițială a elevilor**Test inițial clasa a VII-a****A. Proba scrisă:**

- Competențe specifice vizate din clasa a VI-a: 1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 3.3; 4.2
- Evaluarea inițială este adaptată pentru clasele care au parcurs conținuturile în regim online în perioada suspendării cursurilor. Pentru zone dezavantajate vezi secțiunea 4.
- Conținuturile vizate sunt preponderent cele din perioada suspendării cursurilor, urmărindu-se astfel evaluarea nivelului de achiziții și atingerea competențelor specifice din această perioadă. În acest sens, evaluarea inițială, jalonată de instrumentele următoare, va surprinde o stare de fapt a achizițiilor și competențelor, pentru zone ale curriculumului care au nevoie de accente speciale în proiectarea activităților didactice. Dacă se înregistrează rezultate mai slabe la evaluarea inițială, în special pe competențele specifice și conținuturile din perioada suspendării cursurilor, acestea vor fi reluate, parțial, și corelate cu competențele și unități de conținut din clasa a VII-a.

Timp de lucru: 45 de minute

Se acordă 10 puncte din oficiu

I. În coloana A sunt precizați anii în care s-au desfășurat evenimente istorice, iar în coloana B sunt menționate evenimente istorice. Completează coloana *Răspunsuri* cu literele corespunzătoare evenimentelor din coloana B.

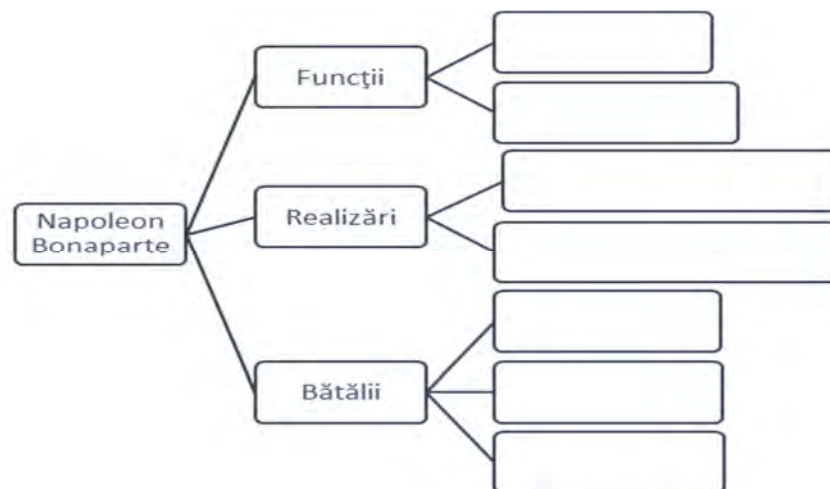
	A		B	Răspunsuri
1.	1492	a)	„Cele 95 de teze” ale lui Martin Luther	1.-
2.	1815	b)	Unirea Principatelor Române sub conducerea lui Al. I. Cuza	2.-
3.	1776	c)	Descoperirea Americii de către Columb	3.-
4.	1517	d)	Începutul Revoluției franceze	4.-

	A		B	Răspunsuri
5.	1789	e)	Congresul de la Viena	5.-
6.	1859	f)	Declarația de independență a coloniilor americane	6.-
				12 puncte

II. Stabilește dacă enunțurile de mai jos sunt adevărate sau false, notând în dreptul lor A (Adevărat) sau F (Fals).

	Enunțuri	A/F
1.	După înlăturarea lui Ludovic al XVI-lea, Franța devine republică.	
2.	Revoluția industrială a început în America și s-a extins și în Europa.	
3.	După înlăturarea lui Napoleon Bonaparte, Franța a obținut la Congresul de la Viena noi teritorii.	
4.	La 9 și 10 mai 1877, în Parlament, România se proclamă independentă.	
5.	În Anglia, în secolul al XVII-lea, a avut loc restaurația Tudorilor.	
		10 puncte

III. Completează schema de mai jos folosind ceea ce ai învățat la tema despre Napoleon Bonaparte:

16 puncte

IV. Citește cu atenție sursa următoare și răspunde cerințelor de mai jos.

„După moartea cardinalului Mazarin, Ludovic al XIV-lea a condus Franța fără prim-ministru. El se ocupa de problemele importante ale statului, afirmând că: **”statul sunt eu!”**. Regele a fost supranumit „Regele Soare”. În domeniul economic s-a sprijinit pe ajutorul lui Colbert, adept al „mercantilismului”. Ca regele să beneficieze de venituri cât mai mari Colbert a înființat manufacturi de stofe, mătase, tapiserii, produse de lux. A încurajat comerțul prin crearea de companii comerciale, a pus bazele unei flote puternice. Regele a revocat Edictul de la Nantes, o eroare politică care a dus la un regres temporar în economie. A purtat războaie pentru supremație dar și de cucerire care au dus la decăderea Franței la sfârșitul domniei sale”.

4. Transcrie, din sursă, cum a fost supranumit Ludovic al XIV-lea.	3 puncte
5. Precizează, din sursă, care a fost rolul lui Ludovic al XIV-lea în conducerea statului.	3 puncte
6. Menționează, folosind sursa, o cauză a dezvoltării economice a Franței.	5 puncte
7. Transcrie, din sursă, o „eroare politică” a lui Ludovic al XIV-lea.	3 puncte

V. Studiază cu atenție harta și marchează cu simbolurile precizate mai jos următoarele evenimente:

	Problemă de rezolvat	Simbol
1	Țara în care a început revoluția din anul 1848	■
2	3 state unde s-a desfășurat revoluția în anul 1848	▲
3	2 state în care nu s-a desfășurat revoluția în 1848	!!
		18 puncte

VI. Privește imaginile de mai jos. Alcătuiește un text cu caracter istoric de circa 200 de cuvinte cu tema: *Constituirea S.U.A.* Printre cuvintele și expresiile folosite se vor regăsi și cele din lista următoare: *Declarația de independență*, *George Washington*, *războiul de independență*, « *Partida de ceai de la Boston* », *Constituția S.U.A.* , *13 colonii*.

Notă ! Se punctează și structura prezentării, respectarea succesiunii cronologice a evenimentelor și respectarea limitei de cuvinte.

20 de puncte

Evaluare

Subiect	I	II	III	IV	V	VI	Oficiu	Total
Punctaj maxim	6x2 = 12 p	5x2 = 10 p	(2x2) + (2x3) + (3x2) = 16 p	2 + 2 + 2 + 2 + (3+3) = 14 p	4 + (2+2+2) + 8 = 18 p	20 p	10 p	100 p
Punctajul tău							10 p	

Barem de corectare și notare:

I. 1. c, 2. e, 3. f, 4. a, 5. d, 6. b	6 x 2p = 12 p
II. 1. A, 2. F, 3. F, 4. A, 5. F	6 x 2p = 10 p
III. Se acordă câte 2 puncte pentru fiecare funcție deținută , câte 3 puncte pentru fiecare realizare și câte 2 puncte pentru fiecare băătăie menționată.	(2x2) + (2x3) + (3x2) = 16p
IV. 1) 3 puncte pentru transcrierea: „Regele Soare” 2) 3 puncte pentru precizarea rolului lui Ludovic al XIV-lea în conducerea statului, 3) 5 puncte pentru menționarea oricărei cauze a dezvoltării economice 4) 3 puncte pentru transcrierea oricărei erori politice a lui Ludovic al XIV-lea	14 puncte
V. Câte 3 puncte pentru marcarea pe hartă, cu simbolul corespunzător, a fiecărui stat	18 puncte
VI. Se acordă 15 puncte pentru realizarea textului cu tema Constituirea S.U.A. și utilizarea celor șase cuvinte și expresii Se acordă 8 puncte realizarea textului cu tema Constituirea S.U.A. și utilizarea parțială a cuvintelor și expresiilor. Se acordă 5 puncte construirea unor enunțuri cu cuvintele și expresiile date Se acordă 5 puncte pentru respectarea structurii prezentării, a respectării succesiunii cronologice a evenimentelor, a respectării limitei de cuvinte.	20 puncte
Din oficiu	10 puncte

Secțiunea 3. Activități de învățare pentru remediere și recuperare, organizate tradițional sau digital

Rezultatele la evaluare vor oferi profesorului ocazia de a dezvolta activități de învățare care să îmbunătățească performanțele elevilor astfel ca ei să nu fie puși în dificultate în demersul de dezvoltare a competențelor specifice din clasa a VII-a.

Exemplul 1.

Competențe specifice - Clasa a VI-a	2.1. Utilizarea adecvată a termenilor istorici/limbajului de specialitate în prezentarea unui fapt/proces istoric 3.1. Utilizarea dialogului intercultural; 3.3. Descrierea consecințelor deciziei și acțiunii umane Nivel minimal: înțelegerea unor termeni/concepte istorice și respectarea regulilor stabilite la nivelul grupului de învățare Nivelul mediu: utilizarea corectă a unor termeni/concepte istorice și acceptarea diversității în vederea înțelegerii diferitelor culturi și comunități umane. Nivel de înaltă performanță: formularea unui punct de vedere care contribuie la crearea unui discurs comun și la formarea unui sistem de valori care facilitează dezvoltarea capacității elevului de a relaționa pozitiv cu ceilalți.	
Conținut	Lecția: Relațiile internaționale. Agresiunea statelor totalitare Unitatea de învățare: Lumea în război	
Activitate de învățare	A1. Antrenament pentru <u>consolidarea</u> competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul mediu de performanță) Metoda: pălăriilor gânditoare și metoda analitică	
	Organizare: Etapa asincronă	Într-o primă etapă: - Elevii primesc următoarea cerință și sursele istorice necesare pe google classroom Analizați sursele date: A.”Art. 1. În eventualitatea unor rearanjamente politice în zonele aparținând statelor baltice (Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania), granița nordică a Lituaniei va fi recunoscută drept granița dintre sferele de influență ale Germaniei și Uniunii Sovietice. [...]” Art. 2. La întrebarea dacă interesele ambelor părți fac dezirabilă menținerea unui stat polonez independent și care vor fi granițele acestuia se poate răspunde numai în lumina evoluțiilor politice viitoare. [...]” Art. 3. În legătură cu Europa de Sud-Est partea sovietică atrage atenția în legătură cu interesul său pentru Basarabia. Partea germană își declară completul dezinteres politic pentru aceste zone.”

		<i>Protocolul adițional al Pactului Ribbentrop-Molotov</i> B.”Neopunând la timp o rezistență, Europa avea să suporte [...] acțiunile personale ale dictatorului german. [...] Diplomația era de acum neputincioasă în a înfrânge voința lui Hitler [...]. Bătrâna Europă avea să-și trăiască ultimele sale zile, iar lumea să alunece în cel mai îngrozitor dintre războaie.” <i>Grigore Gafencu, Ultimile zile ale Europei. O călătorie diplomatică întreprinsă în anul 1939</i> Pălăria albă: Identifică evenimentele/ faptele istorice, la care fac referire textele date, așa cum s-au întâmplat. Analizează obiectiv informațiile selectate și prezintă ce s-a întâmplat în anul 1939 în Europa.
	Etapa sincronă	- Elevii citesc ceea ce au redactat, într-o întâlnire pe zoom sau față în față, iar profesorul facilitează discuția. - Elevii sunt împărțiți în perechi și pe baza surselor istorice primite anterior au ocazia să răspundă la alte două cerințe. - Profesorul le împarte elevilor cerințele în funcție de nivelul atins la sarcinile de evaluare proiectate pentru evaluarea gradului de formare al competențelor aferente clasei a VI-a . Activitatea de învățare a fost structurată pe trei niveluri de competență, după cum urmează: Nivel minim: Pălăria albă, Pălăria verde Nivel mediu: Pălăria roșie, Pălăria verde Nivel de performanță: Pălăria neagră, Pălăria galbenă, Pălăria verde Cerințe: Pălăria roșie: Imaginează-ți că ești polonez sau român, în anul 1939. Ce emoții, stări, sentimente îți trezesc textele date? Pălăria neagră: Menționează obstacolele apărute în calea menținerii securității colective (menținerea păcii și respectarea angajamentelor). Luați în calcul avantajele și dezavantajele Pactului Ribbentrop-Molotov. Pălăria galbenă: Imaginează-ți că ești reprezentantul Franței sau al Marii Britanii, în anul 1939. Ce lecții ai învățat din evenimentele petrecute în ultimele două decenii? Pălăria verde: La ce te ajută în viața de zi cu zi ceea ce ai învățat astăzi la ora de istorie? În ce contexte poți să aplici cele învățate? - Elevii răspund la cerințele primite (aceștia fie sunt împărțiți în camere pe zoom - breakout rooms, fie lucrează cu un coleg)

		- Elevii prezintă răspunsurile elaborate în fața colegilor. - Profesorul facilitează o discuție pentru identificarea unui punct de vedere comun întrucât mai mulți elevi au primit aceeași cerință iar opiniile lor pot fi divergente.
	Etapa de extindere	Elevii primesc o temă la alegere din următoarele propuneri: realizarea unui colaj pe tema dată, realizarea unui interviu cu o personalitate istorică din perioada avută în vedere, realizarea unui benzi desenate pe tema dată, realizarea unui scurt video în care să prezinte principalele idei din tema dată și utilitatea acestora în viața de zi cu zi.
	A.2 Antrenament pentru formarea competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul minim de performanță)	
	Fișă de lucru: Citind textele, am înțeles că Despre agresiunea statelor totalitare știu deja Despre această temă aș vrea să mai știu 	

Exemplul 2. Activitate care susține dezvoltarea competențelor digitale

Competența specifică	4.1 Realizarea unor proiecte individuale sau de grup prin utilizarea resurselor multimedia; construirea unor mesaje publice pe o temă dată, realizarea unor studii de caz plecând de la informațiile oferite de multimedia, folosirea motoarelor de căutare pentru a realiza un portofoliu de imagini, filme, fotografii, referitoare la teme specifice istoriei recente
Conținuturi	Activitatea ar putea fi integrată la:

	Domeniul 1: Lumea la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea ; <u>conținut:</u> Studii de caz: <u>Revoluția industrială</u> și războiul. Noul armament și victimele lui Domeniul 2: Perioada interbelică: o lume în schimbare; <u>conținut:</u> Viața cotidiană: organizarea orașelor, lumea rurală, <u>invențiile</u> și viața casnică, divertismentul, sănătatea oamenilor, cultura. Domeniul 3: Studii de caz: Noile forme de divertisment – <u>jocurile și tehnologia. Consecințe.</u>
Activitatea de învățare	Pornind de la dezbatere, texte și imagini, elevii primesc sarcina de a-și imagina postere/afișe (asemeni celor de promovare sau publicitare), puse în contextul vremii, prin care să promoveze o descoperire științifică sau o invenție de dinainte de secolul al XX-lea. Exemple: • motorul cu aburi, becul cu incandescență, bicicleta, automobilul lui Karl Benz, dinamita (Alfred Nobel), telefonul (Bell), cinematograful, etc. • timp de realizare: 1 săptămână • posterul publicitar poate fi realizat pe coli A4 sau A3, individual sau în echipe de 2 persoane. • poate fi prin mijloace clasice (creioane colorate, creion, carioci sau orice combinație o consideră elevii necesară) sau în format electronic (programe de grafică, paint, etc) • pot conține mesaje scrise (în română, engleză) care să fie puse în contextul temporal . • în cadrul orei stabilite, lucrările sunt expuse sub forma unei expoziții și fiecare elev/echipă își prezintă posterul și mesajul aferent. • elevii votează cele mai reușite postere.
Observații, rezultate așteptate	• Elevii trebuie să facă legătura între progresele tehnice și invențiile din secolul al XIX-lea și felul cum arată lumea secolului al XX-lea. • Se poate observa cum omenirea este într-un continuu proces de schimbare, de transformare; tehnologia și generarea de electricitate au propulsat către progres și către schimbarea modului de viață al oamenilor. • Activitatea este flexibilă putând fi propusă/planificată în cadrul mai multor unități de învățare - mai ales că istoria secolului XX (predată în clasa a VII-a) este influențată de dezvoltarea tehnologiilor. • Este încurajată imaginația elevilor și combină cunoștințele de istorie cu talentul în domeniul graficii/desenului • Elevii pot solicita consiliere din parte profesorului de educație plastică și/sau educație tehnologică
Evaluarea activității	Observarea sistematică Acordarea de note pe baza prezentărilor făcute posterelor
Tipul de activitate (online, față în față sau mixt)	La clasă Online Mixt

Clasa a VIII-a

Secțiunea 1. Curriculum scris

Prin analiza planificării calendaristice a clasei a VII-a, anul școlar 2019-2010, disciplina istorie, a rezultat faptul că ar putea exista probleme în atingerea unor competențe specifice din clasa a VII-a ca urmare a parcurgerii deficitare a materiei în perioada suspendării cursurilor din cauza pandemiei Covid 19. Aceste competențe (2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3) sunt esențiale pentru înțelegerea istoriei românilor în context universal, pentru abordarea cu succes a tezelor semestriale în clasa a VIII-a, precum și pentru pregătirea transferului de la ciclul gimnazial la cel liceal.

Conținuturi:

- Unitatea de învățare: Lumea în război (Viața pe front și frontul de acasă, Holocaustul)
- Unitatea de învățare: Lumea postbelică (Reconstrucție și modele ale dezvoltării economice. Viața cotidiană – de la dramele războiului la prosperitate, Declarația Universală a Drepturilor Omului, Protestul tinerei generații, Democrație versus comunism – modelele de organizare a statelor. Războiul Rece, Uniunea Europeană: principii de organizare și funcționare, Migrații în lumea contemporană).

Tabelul de mai jos conține progresia competențelor (inclusiv conținuturile asociate) și observații referitoare la acestea din perspectiva posibilelor intervenții remediale.

Clasa a VII-a	Clasa a VIII-a	Observații
1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor despre timp și spațiu		
1.1 Utilizarea coordonatelor de timp și spațiu în prezentarea faptelor și proceselor istorice • prezentarea evoluției unui anumit spațiu istoric în diverse situații de comunicare • realizarea de tabele cronologice pentru a fi utilizate în prezentări tematice • folosirea informațiilor oferite de hărți în examinarea/interpretarea unor evenimente și procese istorice	1.1 Utilizarea coordonatelor de spațiu și timp în rezolvarea unor situații-problemă • precizarea timpului și a spațiului identificate în texte la prima vedere • realizarea de portofolii individuale/pe echipe care să cuprindă materiale grupate pe coordonate de timp și spațiu, pentru rezolvare unor situații-problemă • exerciții de localizare pe un suport cartografic dat și descrierea unor elemente observabile (localități, monumente și locuri de comemorare, locuri de bătălii etc.)	Competențele 1.1 și 1.2 se exersează la fiecare din conținuturile trecute în programă, sunt competențe specifice disciplinei istorie. Așadar aceste competențe au fost consolidate prin toate conținuturile studiate în semestrul I, an școlar 2019-2020. Competențele 1.1 și 1.2, din programa aferentă clasei a VII-a, reprezintă subdiviziuni ale competențelor 1.1 și 1.2 din clasa a VIII-a.

Clasa a VII-a	Clasa a VIII-a	Observații
1.2 Compararea faptelor/proceselor istorice din perspectivă temporală și spațială - recunoașterea modificărilor unui spațiu istoric în diferite perioade de timp - localizarea spațiilor pe harta mută în diferite contexte istorice - compararea dinamicii teritoriale a unor state raportată la diferite evenimente istorice	- completarea unor hărți tematice însoțite de legendă utilizând simboluri și culori 1.2 Analizarea faptelor istorice utilizând coordonate spațio-temporale în contexte diferite - exerciții de analiză comparativă a faptelor istorice din perspectivă temporală și spațială în contexte diferite de comunicare - realizarea unei investigații asupra unor fapte/procese istorice, din perspective multiple selectate pe criterii cronologice și spațiale - alcătuirea unor proiecte de grup care să prezente tema „imaginii celuilalt” în diferite perioade istorice	
2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice		
2.1 Folosirea surselor istorice în vederea descoperirii elementelor de continuitate și schimbare în procesele istorice - identificarea elementelor de continuitate în procese istorice asemănătoare pe baza surselor la prima vedere - recunoașterea elementelor de schimbare în evoluția unor comunități umane pe baza surselor istorice - compararea informațiilor provenite din surse istorice diferite, în vederea stabilirii unor asemănări și a unor deosebiri - realizarea unor interviuri din care să rezulte evoluția unor aspecte de viață cotidiană	2.1 Prezentarea unei teme istorice prin valorificarea informațiilor oferite de diverse surse - realizarea de fișe de lectură după diverse surse scrise - elaborarea de referate care să valorifice informații oferite de surse diverse - alcătuirea unor repertorii de surse istorice pentru o anumită temă - realizarea unui discurs pe o temă de istorie pe baza informațiilor oferite de surse	Competențele 2.1 și 2.2 reprezintă achiziții care stau la baza dezvoltării competențelor 2.1 și 2.2 din clasa a VIII-a. Competența 2.1 din clasa a VII-a reprezintă progresia competențelor specifice 2.2 și 2.3 din clasa a VI-a și contribuie la dezvoltarea competenței 2.1 din clasa a VIII-a. Competența 2.2 este o subdiviziune a competenței 2.2 din clasa a VIII-a și reprezintă progresia competențelor 2.2 și 2.3 din clasa a VI-a. Atât competența 2.1, cât și competența 2.2 pot fi structurate/ formate în cadrul competențelor 2.1 și 2.2 din clasa a VIII-a. Prin formarea și consolidarea noțiunilor necesare limbajului de specialitate se
2.2 Explorarea surselor istorice prin utilizarea instrumentelor specifice gândirii critice interpretarea critică a informațiilor oferite de surse istorice	2.2 Argumentarea unei opinii referitoare la un fapt istoric prin utilizarea informațiilor provenite din diferite surse	

Clasa a VII-a	Clasa a VIII-a	Observații
- dezbateri de cazuri reale care implică prejudecăți și stereotipii - rezolvarea în echipă a unor situații-problemă pe baza surselor - prezentarea relațiilor de cauzalitate în evoluția evenimentelor/proceselor istorice	- elaborarea unor eseuri tematice argumentative referitoare la un fapt istoric, prin folosirea informațiilor din diferite surse - dezbateri referitoare la un fapt/proces/personaj istoric - exprimarea argumentată a unor opinii, puncte de vedere, convingeri referitoare la un fapt/proces/personaj istoric	dezvoltă elementele necesare pentru înțelegerea evenimentelor și proceselor istorice, precum și înțelegerea elementelor de continuitate și schimbare între procesele istorice. Pentru dezvoltarea noțiunilor de specialitate avem în vedere 3 etape: etapa de elaborare, de consolidare și de formare a acestora. Profesorul identifică gradul în care etapele de mai sus au fost atinse, acest aspect va fi luat în considerare în redactarea planificării calendaristice pentru clasa a VIII-a. Interpretarea surselor istorice este esențială pentru studierea istoriei. De aceea, se recomandă utilizarea unor surse istorice referitoare la istoria universală (minimum două surse istorice), corelate cu evenimentele/ procesele istorice studiate în clasa a VIII-a, pentru înțelegerea istoriei românilor în context universal. Este important să se utilizeze surse istorice diverse.
3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale		
3.1 Determinarea relațiilor dintre personalitățile și grupurile umane în desfășurarea faptelor istorice - realizarea unor proiecte de grup sau individuale despre relația dintre personalități și grupurile umane - elaborarea de afișe tematice: democrație, toleranță, cooperare, Holocaust, Gulag etc. - realizarea unor dezbateri care să promoveze valorile și principiile democratice	3.1 Valorificarea experiențelor istorice oferite de acțiunea personalităților/grupurilor în contexte istorice variate - utilizarea instrumentelor de lucru/informare (exemplu: dicționare, culegeri de documente, enciclopedii, media, memorii etc.) pentru emiterea de judecăți de valoare asupra contribuției personalităților/grupurilor în istorie - realizarea de prezentări care să valorifice experiențele istorice oferite de acțiunea personalităților/grupurilor în contexte variate	Competența specifică 3.1 din programa de clasa a VIII-a reprezintă progresia competenței 3.1 din programa de clasa a VII-a. Prin urmare, este necesară consolidarea acesteia în unitățile de învățare de pe parcursul clasei a VIII-a. Competența 3.2, din programa de clasa a VII-a, este o subdiviziune a competenței 3.2 din programa aferentă clasei a VIII-a.

Clasa a VII-a	Clasa a VIII-a	Observații
3.2 Prezentarea unor elemente de continuitate și schimbare în evoluția sistemului de valori - realizarea unor investigații din care să rezulta aspecte de viață cotidiană - elaborarea unor jurnale care valorizează experiența participării la activități legate de trecutul unui spațiu istoric/al unei comunități umane: excursii tematice, vizite, comemorări, aniversări etc. - realizarea de prezentări/proiecte care să promoveze anumite valori în funcție de realitățile locale - alcătuirea unor proiecte pentru protejarea valorilor culturale din comunitate	- realizarea unor dezbateri pe probleme sensibile și controversate 3.2 Realizarea de proiecte care promovează diversitatea socio-culturală - realizarea de afișe tematice, benzi desenate etc. și valorificarea conținutului acestora prin activități de tip turul galeriei etc. - utilizarea instrumentelor de lucru/informare pentru înregistrarea referințelor bibliografice în vederea realizării unor referate - realizarea de investigații în urma unor vizite tematice la diferite obiective de interes pentru înțelegerea diversității socio-culturale la nivel local, regional, național (lăcașe de cult, muzee etc.) - realizarea de prezentări/portofolii individuale sau pe grupe care să conțină fotografii, mărturii etc. care să surprindă diversitatea socio-culturală la nivel local/regional/național - alcătuirea unor proiecte pentru dezvoltarea comunității locale/naționale valorificând diversitatea etnică, religioasă, culturală	Se recomandă formularea unor obiective de învățare de ordin afectiv pentru atingerea competenței 3.2 din clasa a VIII-a care să vizeze și dezvoltarea competenței 3.2 din clasa a VII-a. Se poate utiliza taxonomia lui Krathwohl. Se recomandă sublinierea aspectelor din viața socio-culturală aferentă perioadei istorice studiate și realizarea unor comparații prin stabilirea elementelor de continuitate, schimbare și cauzalitate între evenimente istorice prezentate și viața de zi cu zi (pentru o mai bună ancorare în prezent)
4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente		
4.1 Realizarea unor proiecte individuale sau de grup prin utilizarea resurselor multimedia - realizarea unor dezbateri pornind de la vizionarea unor filme relevante pentru o tematică abordată - folosirea motoarelor de căutare pentru a realiza un portofoliu de imagini, filme, fotografii referitoare la teme specifice istoriei recente - construirea unor mesaje publice pe o temă dată folosind resurse multimedia	4.1 Realizarea unor investigații istorice prin utilizarea resurselor multimedia - alcătuirea unei baze de date digitale (surse, fotografii, înregistrări video și audio) – portofoliu digital - realizarea planului unor investigații/cercetări prin constituirea unui grup de discuții pe o rețea de socializare	Competențele specifice 4.1 și 4.2, din programa de clasa a VII-a, sunt subdiviziuni ale competențelor 4.1 și 4.2 din programa pentru clasa a VIII-a. Aspect ce va fi luat în considerare în redactarea planificării pentru clasa a VIII-a. Se recomandă urmărirea capacității elevului de a dezvolta strategii de învățare prin selectarea resurselor, a

Clasa a VII-a	Clasa a VIII-a	Observații
realizarea unor studii de caz plecând de la informațiile oferite de multimedia	realizarea unor reportaje despre acțiuni sau persoane contemporane cu evenimentele istorice folosind resurse multimedia	metodelor și tehnicilor necesare în vederea atingerii obiectivului/obiectivelor de referință pentru dezvoltarea competenței transversale de a învăța să înveți. Competența specifică 4.3 din programa de clasa a VIII-a reprezintă progresia competenței 4.3 din programa de clasa a VII-a.
4.2 Aplicarea unor tehnici de muncă intelectuală care valorizează cooperarea, disciplina și perseverența - realizarea în echipă a unei prezentări cu mijloace digitale pe o temă dată - elaborarea de eseuri și texte folosind termeni specifici, resurse diferite - utilizarea tehnologiilor de informare și comunicare pentru obținerea surselor necesare rezolvării unei situații-problemă - stabilizarea de sarcini care favorizează învățarea prin cooperare	4.2 Inițierea, dezvoltarea și aplicarea de proiecte individuale și de grup valorificând diverse experiențe istorice - realizarea unor fișe de lucru cu privire la activitatea de investigare a resurselor multimedia - elaborarea unor proiecte de istorie familială/locală valorificând resurse oferite de istoria orală - realizarea de activități cu tematică socială prin utilizarea metodelor nonformale (ex: „biblioteca vie”, „teatru-forum”, „cafeneaua publică”)	
4.3 Folosirea perspectivelor multiple și a capacităților de analiză critică pentru luarea deciziilor pe bază de argumente și dovezi pertinente - construirea și folosirea de argumente plecând de la surse în analiza unui fapt/proces/personaj istoric - realizarea unor dezbateri asupra unor situații-problemă folosind informații din surse care prezintă puncte de vedere diferite - alcătuirea unui eseu pe baza unui plan de idei	4.3 Adaptarea perspectivelor transdisciplinare în abordarea unor probleme sensibile și controversate în istorie și viața cotidiană - organizarea unor dezbateri asupra unor situații sensibile care implică stereotipuri și prejudecăți folosind surse diverse - elaborarea unor proiecte transdisciplinare cu privire la un eveniment/proces/personaj istoric folosind informații diverse - realizarea unui afiș/poster cu privire la respectarea drepturilor omului - alcătuirea unor proiecte individuale/de grup care să prezinte tema „imaginii celui alt”	

Recomandări

În planificarea școlară pentru clasa a VIII-a (anul școlar 2020 – 2021) se poate interveni astfel:

- structurarea competențelor 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 pe tot parcursul anului școlar și a conținuturilor asociate (Holocaustul, Reconstrucție și modele ale dezvoltării economice. Viața cotidiană – de la dramele războiului la prosperitate, Declarația Universală a Drepturilor Omului, Protestul tinerei generații, Democrație versus comunism – modelele de organizare a statelor. Războiul Rece, Uniunea Europeană: principii de organizare și funcționare, Migrații în lumea contemporană) în unitatea de conținut IX din clasa a VIII-a în vederea consolidării acestora.
- conținuturile pot fi integrate astfel:
 - Lecția: Holocaustul (clasa a VII-a) poate fi integrată la lecția: Holocaust-ul în România (lecție studiată în clasa a VIII-a)
 - Lecția: Reconstrucție și modele ale dezvoltării economice la lecția România - stat comunist (CAER - Planul Marshall),
 - Lecția: Democrație vs comunism– modelele de organizare a statelor. Războiul Rece la lecția România în contextul Războiului Rece (lecție studiată în clasa a VIII-a)
 - Lecția: Uniunea Europeană la lecția Integrarea euro-atlantică a României (lecție studiată în clasa a VIII-a)
 - Lecția: Migrații în lumea contemporană la Viața cotidiană în perioada regimului comunist (lecție studiată în clasa a VIII-a)
- competența specifică 4.1 din programa clasei a VII-a poate fi structurată în cadrul competenței 4.1 din programa clasei a VIII-a și poate fi formată, în momente diferite pe parcursul anului școlar, prin utilizarea unor resurse multimedia, precum cele din exemplele de mai jos:

Exemplu utilizare platformă mentimeter

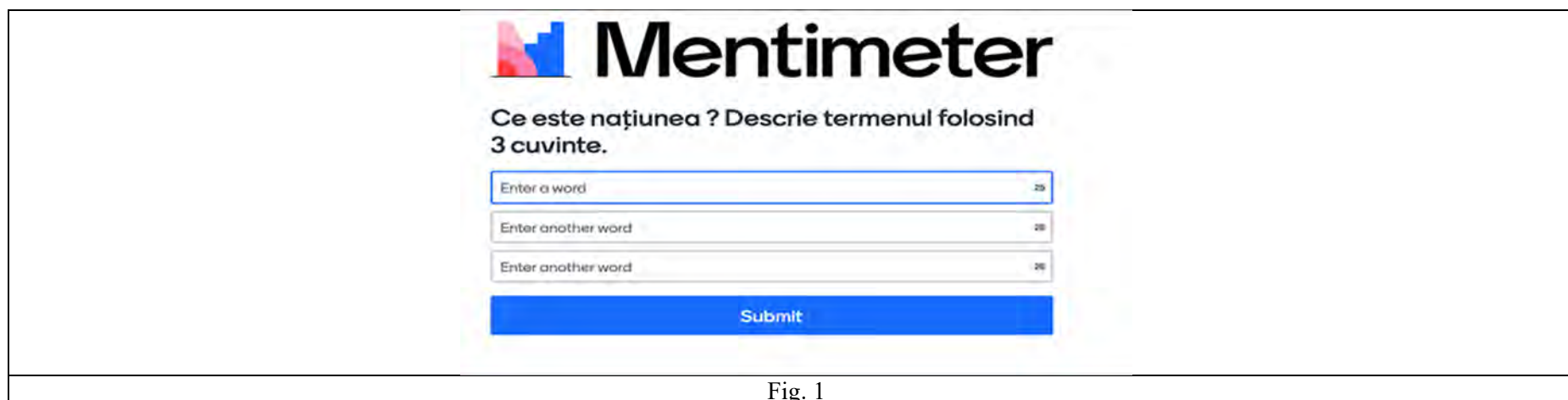

Fig. 1

Platforma mentimeter poate fi utilizată în diferite momente ale lecției, precum:

- captarea atenției;
- predarea noului conținut/ dirijarea învățării - învățare prin descoperire;

Profesorul poate realiza teste interactive prin intermediul acestei platforme sau poate accesa resurse realizate de alți profesori. Există două modalități pentru folosirea acestei platforme:

Exemplul 1	Kahoot a fost utilizat pentru evaluare la lecția Războiul de independență din cadrul unității de învățare: România modernă, din clasa a VIII-a. - elevii a două clase a VIII-a au primit pin-ul către quiz-ul realizat pe platforma kahoot, sarcina a fost transmisă prin intermediul google classroom. - la acest quiz au răspuns X elevi, iar răspunsurile primite pot fi vizualizate în raportul primit. (imaginea A) - această variantă de tip challenge/ provocare îi dă posibilitatea elevului să lucreze quiz-ul atunci când a terminat de parcurs materialele primite de la profesor în ritmul său.
Exemplul 2	Kahoot a fost utilizat pentru evaluare la lecția: Unirea Principatelor Române și reformele lui Alexandru Ioan Cuza: - în cadrul orei de istorie desfășurate pe zoom elevii au intrat în aplicația kahoot și au introdus pin-ul dat de profesor. Profesorul a folosit funcția share screen din aplicația zoom pentru ca elevii să vadă în timp real întrebările. Mai jos se poate observa o imagine cu modul de afișare pe telefonul elevului (imaginea B) și o imagine cu modul de afișare pe ecranul profesorului (imaginea C) - această variantă de tip teach poate fi folosită în timp real de toți participanții (în timpul orei pe zoom sau în clasa față în față).

Oportunități:

Profesorul primește un raport detaliat cu rezultatele elevilor care conține următoarele date:

- procentul total de răspunsuri corecte și incorecte pe clasă/grup de elevi participanți;
- un clasament cu toți elevii care au participat (punctajul este calculat în funcție de timpul alocat pentru a răspunde la întrebare și de corectitudinea răspunsului);
- un sumar de răspunsuri pentru fiecare item (numărul de elevi care au răspuns pentru fiecare variantă dată);
- răspunsurile date de fiecare elev corelate cu timpul petrecut pentru a răspunde;
- profesorul poate să stabilească timpul pe care îl are elevul pentru fiecare item în funcție de complexitatea acestuia;
- profesorul poate să realizeze itemi cu alegere duală, cu alegere multiplă și itemi de completare;

Limite:

- nu se pot evalua itemi subiectivi

- elevii pot încerca să ghicească răspunsurile
- se urmăresc capacități cognitive minime și medii

Independenta României	
Played on	19 Mar 2020
Hosted by	
Played with	50 players
Played	8 of 8
Overall Performance	
Total correct answers (%)	63.97%
Total incorrect answers (%)	36.03%
Average score (points)	5521.53 points

Fig. 3

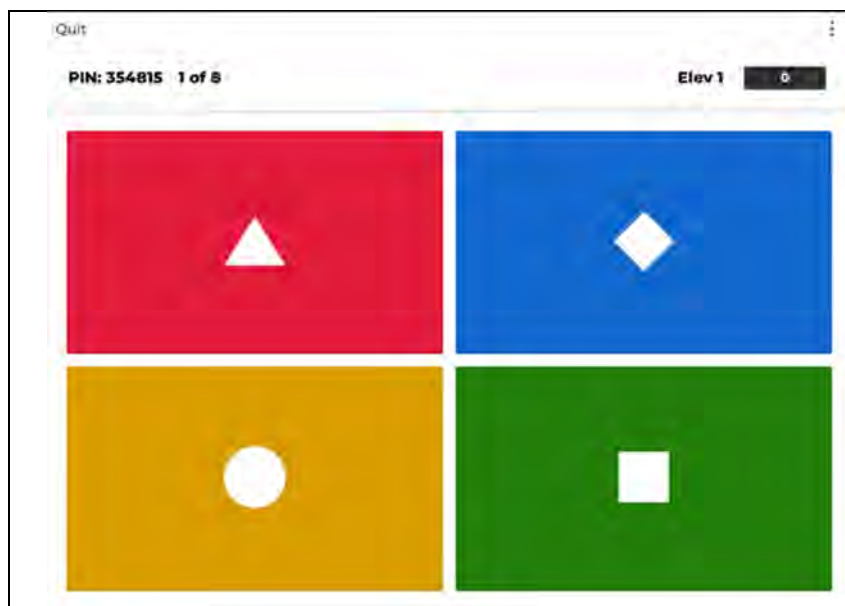

Fig. 4

Fig. 5

Exemplu utilizare platformă educațională [prezi](#)

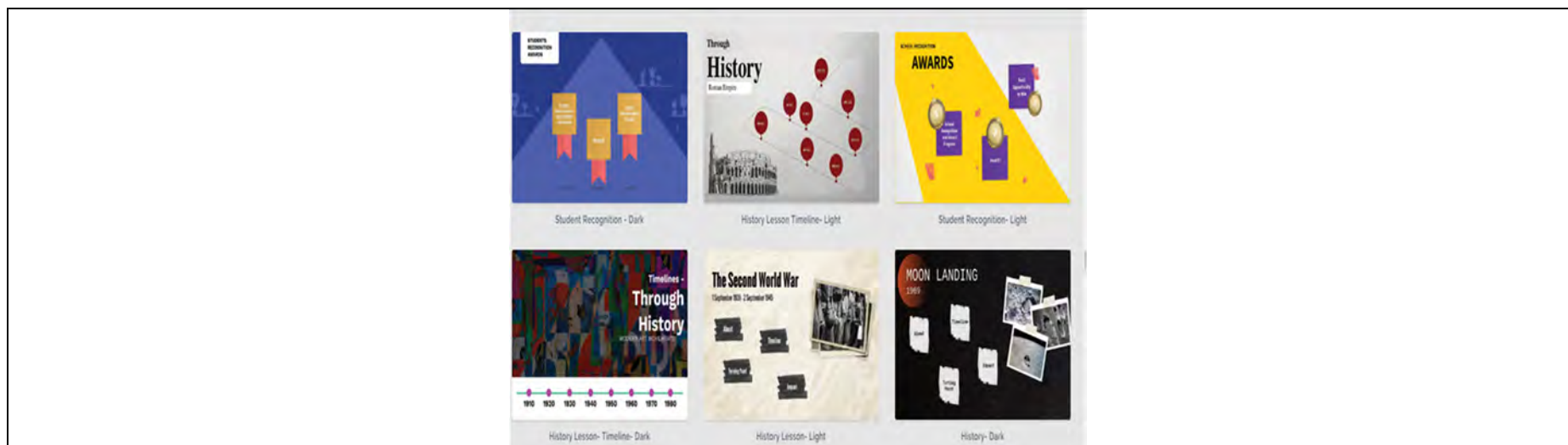

Fig. 6

Platforma educațională prezî poate fi utilizată în diferite momente ale lecției, precum:

- predarea noului conținut/ dirijarea învățării - prezentare interactivă
- evaluare/ Autoevaluare - poate fi utilizată de elevi pentru realizarea unor proiecte individuale sau de grup.

Mai jos se poate observa un exemplu de template ce se poate folosi pentru realizarea unei prezentări atât de profesori, cât și de elevi.

Oportunități:

- procesul de învățare se poate folosi de analogii și metafore pentru o mai bună înțelegere a conținutului transmis și pentru adecvarea conținutului transmis la viața reală
- facilitează transmiterea informațiilor sub forma de cauzalitate (cauză-efect)
- se poate încărca un powerpoint care ulterior trebuie adecvat traseului ales
- se pot evalua capacități cognitive superioare

Limite:

- solicită mult timp și concentrare din partea elevilor
- prezentările pot fi superficiale dacă profesorul nu trasează o serie de criterii clare

Secțiunea 2. Curriculumul realizat (achizițiile elevilor)

Evaluare inițială și sugestii de intervenții la început de an școlar

Proba scrisă:

- Competențe specifice vizate din clasa a VII-a: 1.1, 2.1, 2.2, 3.2, 4.2
- Evaluarea inițială este adaptată pentru clasele care au parcurs conținuturile în regim online în perioada suspendării cursurilor. Pentru zone dezavantajate vezi secțiunea 4.
- Conținuturile vizate sunt preponderent cele din perioada suspendării cursurilor, urmărindu-se astfel evaluarea nivelului de achiziții și atingerea competențelor specifice din această perioadă. În acest sens, evaluarea inițială, jalonată de instrumentele următoare, va surprinde o stare de fapt a achizițiilor și competențelor, pentru zone ale curriculumului care au nevoie de accente speciale în proiectarea activităților didactice. Dacă se înregistrează rezultate mai slabe la evaluarea inițială, în special pe competențele specifice și conținuturile din perioada suspendării cursurilor, competențe și conținuturi care vor fi reluate, parțial, și corelate cu competențele și unități de conținut din clasa a VIII-a.

Test inițial
Clasa a VIII-a

Nume _____

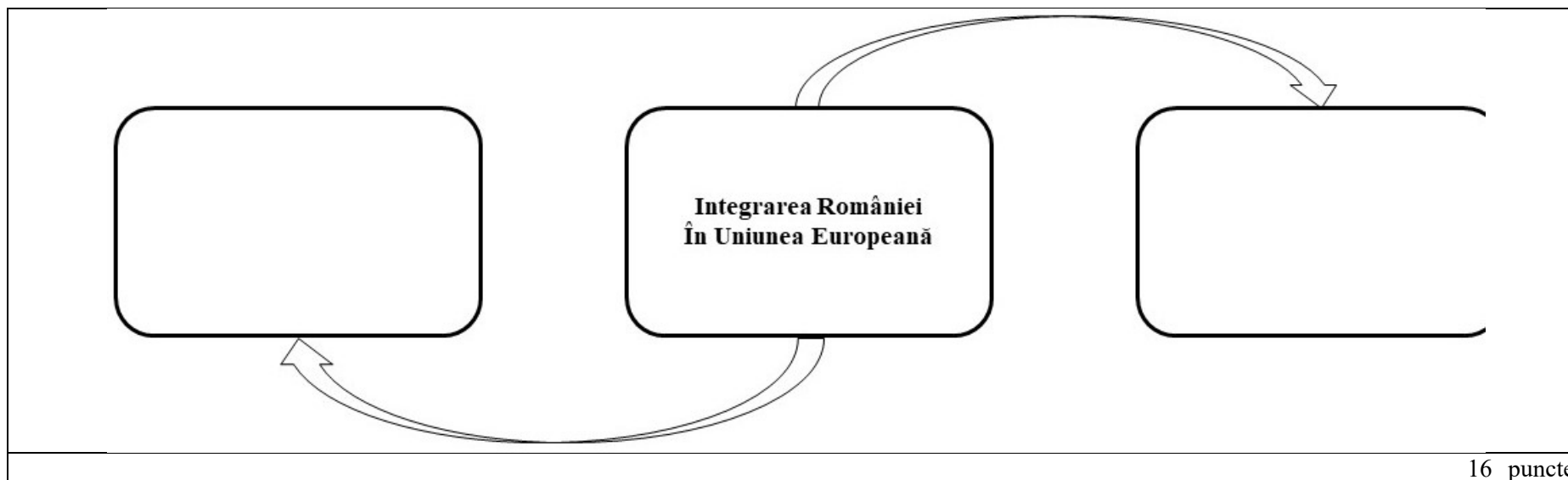
- I. În coloana A sunt precizați anii în care s-au desfășurat evenimente istorice, iar în coloana B sunt menționate evenimente istorice. Completează coloana Răspunsuri cu literele corespunzătoare evenimentelor din coloana B.**

	A	B	Răspunsuri
1.	1914	a) Înființarea tratatului de la Varșovia	1 -
2.	1917	b) Începutul Primului Război Mondial	2 -
3.	1993	c) Formarea NATO	3 -
4.	1955	d) Transformarea CEE în UE	4 -
5.	1949	e) Preluarea puterii de către comuniști în Rusia	5 -
6.	1945	f) Sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial	6 -
			12 puncte

- II. Stabilește dacă enunțurile de mai jos sunt adevărate sau false, notând în dreptul lor A (Adevărat) sau F (Fals).**

	Enunțuri	A/F
1.	Benito Mussolini a condus Italia în perioada interbelică.	
2.	După Primul Război Mondial, în multe țări ale lumii femeile au primit dreptul de a vota.	
3.	Atacul de la Pearl Harbour a determinat intrarea Franței în război.	
4.	Primul Război Mondial a început prin atacarea Poloniei de către Germania.	
5.	Al Doilea Război Mondial este o consecință a terorismului.	
		10 puncte

- III. Completează schema de mai jos cu două cauze și două consecințe**

IV. Citește cu atenție sursa următoare și răspunde cerințelor de mai jos.

„În ciuda diversității, țările din UE (Uniunea Europeană) au scopuri comune:

- doresc ca toate țările UE să prospere și să aibă condiții mai bune de viață. UE dispune deja de cel mai mare spațiu economic din lume.
- doresc pace și securitate în Europa și în lume. În loc să intre în conflicte armate, mai degrabă se așază la o masă rotundă și rezolvă problemele discutând.
- doresc ca toți cetățenii UE să se bucure de aceleași drepturi și libertăți fundamentale, să trăiască fără discriminare și să se bucure de șanse egale.“
(europa.eu/kids-corner)

1. Menționează, din sursă, trei scopuri ale statelor din UE referitoare la cetățeni. 9 puncte
2. Enumeră, din sursă, două caracteristici ale politicii externe susținute de țările din UE. 6 puncte
3. Menționează, din sursă, o informație referitoare la domeniul economic. 3 puncte

V. Studiază cu atenție harta și răspunde cerințelor:

1. Enumeră cinci state în care au fost instaurate regimuri politice comuniste, marcate pe hartă. 5 puncte
2. Explică ce reprezintă „cortina de fier”. 5 puncte
3. Prezintă o trăsătură a vieții politice din statele Europei de Vest, în perioada la care se referă harta. 6 puncte

Fig. 7

VI. Alcătuieste un text cu caracter istoric de circa 200 de cuvinte cu tema: Holocaustul, genocidul împotriva umanității.

Printre cuvintele și expresiile folosite trebuie să se regăsească și cele din lista de mai jos: al Doilea Război Mondial, Germania, Anne Frank, puritatea rasei, Auschwitz, legile rasiale, soluția finală, ghetou, nazism, experiment medical.

Notă ! Se punctează și structura prezentării, respectarea succesiunii cronologice a evenimentelor și respectarea limitei de cuvinte.

Evaluare:

Subiect	I	II	III	IV	V	VI	Oficiu	Total
Punctaj maxim	6x2 = 12 p	5x2 = 10 p	4x4 = 16 p	9+6+3 = 18 p	5+5+6 = 16 p	18 p	10p	100p
Punctajul tău							10p	

Barem de corectare și notare:

I	1. b, 2. e, 3. d, 4. a, 5. c, 6. f	6x2 p = 12 p
II	1. A, 2. A, 3. F, 4. A, 5. F	5x2 p = 10 p
III	Se acordă câte 4 puncte pentru fiecare cauză și fiecare consecință menționată	4x4 p = 16 p
IV	1. Se acordă câte 3 puncte pentru menționarea, din sursă, a trei scopuri ale statelor din UE referitoare la cetățeni. 2. Se acordă câte 3 puncte pentru enumerarea, din sursă, a două caracteristici ale politicii externe susținute de țările din UE. 3. Se acordă 3 puncte pentru menționarea, din sursă, a informației referitoare la domeniul economic.	3x3 p = 9 p 3x2 p = 6 p 3 p
V	1. Se acordă câte un punct pentru fiecare stat în care a fost instaurat regimul politic comunist, marcat pe hartă. 2. Se acordă 5 puncte pentru explicarea înțelesului „cortinei de fier” 3. Se acordă 2 puncte pentru menționarea oricărei trăsături a vieții politice din statele Europei de Vest, în perioada la care se referă harta. Se acordă 3 puncte pentru prezentarea trăsăturii menționate	5x1 p = 5 p 5 p 2 p 3 p
VI	Se acordă 15 puncte pentru realizarea textului despre Holocaustul, genocidul umanității și utilizarea celor zece cuvinte și expresii Se acordă 8 puncte realizarea textului despre Holocaustul, genocidul umanității și pentru utilizarea parțială a cuvintelor și expresiilor. Se acordă 5 puncte construirea unor enunțuri cu cuvintele și expresiile date Se acordă 3 puncte pentru respectarea structurii prezentării, a respectării succesiunii cronologice a evenimentelor, a respectării limitei de cuvinte.	15 p 8 p 8 p 5 p

Centralizator - Răspunsuri

Se trec punctajele pentru fiecare item și se bifează nivelul de dezvoltare a competenței pentru fiecare elev.

Pentru o perspectivă de ansamblu, se poate face suma pe coloane. Cu cât suma e mai mare cu atât elevii au mai bine structurată competența vizată de item. Pe verticală vedem astfel - la nivel de clasă - situația gradului de achiziție pe fiecare competență. Pe orizontală, putem avea o perspectivă pentru fiecare elev în parte (punctele tari și punctele slabe ale acestuia). Ambele perspective sunt importante pentru a înțelege direcția de acțiune (la nivel de clasă / individual).

De asemenea, se grupează itemii care vizează o aceeași competență și se calculează, pe baza punctajelor obținute la itemii respectivi, nivelul de dezvoltare a competenței (minimal, mediu, înaltă performanță), pentru fiecare elev, dar și la nivel de clasă. În funcție de rezultatele care reies din această analiză, se va putea stabili și componența grupurilor cu care se organizează activitatea remedială.

CS	1.1	1.1	Nivel de dezvoltare a competenței			2.1	2.2	2.2	2.2	Nivel de dezvoltare a competenței			1.2	3.2	3.2	4.2	Nivel de dezvoltare a competenței		
Item	I	II	Min	Med	Înalt	III	IV 1.	IV 2.	IV 3.	Min	Med	Înalt	V 1.	V 2.	V 3.	VI	Min	Med	Înalt
Elev 1																			
Elev 2																			
Elev 3																			
....																			
Total																			
C.S.	1.1	1.1	Min	Med	Înalt	2.1	2.1	2.1	2.2	Min	Med	Înalt	3.1	3.2	3.2	4.1	Min	Med	Înalt

Este importantă realizarea unei *evaluări inițiale*, pe baza unor sarcini variate care să vizeze competențele din programa clasei anterioare. Evaluarea se va realiza prin aplicarea unor metode/instrumente de evaluare tradiționale (scrise, orale) sau alternative.

Exemplul 1:

Subiectul I/Sarcină de evaluare scrisă:

I. Urmăriți, cu atenție, următoarele surse:

Jurnalul Annei Frank. Adaptare grafică, de David Polonsky și Ari Folman, traducere de Gheorghe Nicolaescu și Diana Zotea, Editura Humanitas, 2018

Completați în **tabelul A** litera corespunzătoare din **tabelul B** care definește corect valoarea de adevăr a enunțurilor de mai jos. De asemenea, completați în ultima coloană cu "DA" sau "NU", dacă în cazul celor două enunțuri a) și b) de la fiecare punct se poate stabili sau nu o relație de cauzalitate de tipul: cauză-efect.

Tabelul A

Afirmații	Litera corespunzătoare valorii de adevăr din tabelul B	Între cele două enunțuri (a și b) există o relație de cauzalitate
1. a) Prin legile rasiale de la Nuremberg (1935) evreii au fost lipsiți de o serie de drepturi. b) Evreii nu aveau voie să mai ocupe posturi publice.		
2. a) Ideologia nazistă împărțea omenirea în rase superioare și rase inferioare. b) Anne Frank era considerată inferioară devenind o victimă a holocaustului.		
3. a) Naziștii au distrus sinagogi, magazine și au ucis numeroși evrei. b) Nazismul a fost reprezentat prin utilizarea svasticii.		
4. a) Un număr mare de evrei a fost trimis în lagăre de exterminare. b) Aceștia nu știau exact ce presupune plecarea într-un lagăr nazist.		
5. a) În lagărul de la Dachau erau trimiși cei care nu erau destul de evrei. b) Evreii se temeau de ororile naziste.		
6. a) Atitudinea naziștilor față de evrei era una antisemită. b) Evreii erau tratați precum o rasă inferioară.		
7. a) Persecutarea evreilor a avut loc doar în Germania. b) Naziștii considerau că evreii voiau să controleze lumea.		
8. a) Cenzura este una dintre armele folosite de naziști. b) Cărțile de cultură evreiască au fost interzise.		
9. a) Holocaustul s-a întâmplat în secolul al XX-lea. b) Evreii sunt singura categorie afectată de Holocaust.		

Tabelul B:

	Enunțurile din tabelul A sunt:
--	--------------------------------

A	Ambele enunțuri sunt false;
B	Ambele enunțuri sunt adevărate;
C	Primul enunț este adevărat și al doilea enunț este fals;
D	Primul enunț este fals și al doilea enunț este adevărat.

Pentru exemplificarea evaluării competenței 2.1 și a competenței 2.2 am utilizat drept conținut Studiul de caz: Holocaustul, Unitatea de învățare: Lumea în război. Pentru formarea acestor competențe propunem investigarea unor enunțuri cu valoare istorică prin folosirea instrumentelor specifice gândirii critice, astfel încât să putem identifica dacă elevul este capabil să:

- utilizeze informațiile dintr-o sursă istorică pentru a putea înțelege o serie de informații noi despre același subiect;
- utilizeze noțiunile istorice/ termenii istorici dați pentru a putea să clasifice/ clarifice valoarea de adevăr a enunțurilor date;
- transpună informațiile din sursa istorică dată astfel încât să identifice elementele de schimbare și continuitate în evoluția unei comunități umane/ proces istoric.

Sarcina de lucru a fost structurată pe trei niveluri de competență:

Nr. item	Competența vizată/Competențele vizate	Descriptori de performanță		
		Nivel înalt de performanță	Nivel mediu de performanță	Nivel minim de performanță
	2.1. Folosirea surselor istorice în vederea descoperirii elementelor de continuitate și schimbare în procesele istorice	Determinarea elementelor de continuitate și schimbare în evoluția unei comunități prin stabilirea relațiilor de cauzalitate dintre enunțurile date.	Compararea informațiilor din afirmațiile enunțate cu informațiile din sursele date și stabilirea valorii de adevăr pentru enunțurile date (care nu sunt direct preluate din sursa dată).	Recunoașterea pe baza sursei date a valorii de adevăr a enunțurilor preluate din sursă.
	2.2. Explorarea surselor istorice prin utilizarea instrumentelor specifice gândirii critice.	Stabilirea relațiilor de cauzalitate dintre enunțurile date.	Stabilirea valorii de adevăr pentru toate celelalte enunțuri care nu sunt incluse la nivelul minimal.	Recunoașterea pe baza sursei date a valorii de adevăr a enunțurilor: 3a), 4a), 5a), 8b).
		↑	↑	↑

Nivelul de dezvoltare a competenței reflectat în modul de rezolvare a sarcinii	Competențele specifice vizate sunt dobândite , stabile	Competențele specifice vizate necesită antrenament pentru consolidare	Competențele specifice vizate se află în curs de formare
Activități remediale	-	Exemple: - realizarea unui set de întrebări pentru a analiza surse istorice pe o temă dată. - analiza unor surse istorice din viața elevului/elevilor pentru o mai bună aplicabilitate a conținutului predat (este important să existe un plan de analiză pe care elevii să-l poată transfera pentru a analiza alte surse istorice) - exerciții de lectură a unor surse variate cu accent pe: recunoașterea informației noi, explicarea termenilor istorici, realizarea unor relații de cauzalitate etc. - utilizarea modalităților de reprezentare grafică pe baza informațiilor știute și pe baza informațiilor noi desprinse din sursa dată.	Exemple: - stabilirea unor relații de cauzalitate, de succesiune logică și cronologică între o serie de concepte/termeni cheie. - utilizarea unor scheme grafice de organizare (scheme pe structură de proces/cauzalitate, problemă/soluție etc.) - completarea unor enunțuri istorice cu scopul de a le oferi valoare de adevăr. - exerciții de redactare a unor texte cu valoare istorică pe baza unor termeni dați.

Exemplul 2:

Sarcină de evaluare scrisă prin mini-proiect

PROIECT:

Realizați într-un proiect una din temele următoare: Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor. Fronturile de luptă, Comunismul și Nazismul, Al Doilea Război Mondial, în care să respectați criteriile de mai jos:

- Să căutați și selectați 10 fotografii alb-negru, reprezentative pentru tema aleasă;
- Să menționați pentru fiecare dintre fotografiile selectate de voi (alb-negru) care credeți că este mesajul pe care îl transmite fotografia respectivă din perspectiva celui care o privește;
- Să colorați fiecare fotografie, folosind una dintre aplicațiile menționate mai jos;
- Să menționați pentru fiecare dintre fotografiile colorate ce credeți că a dorit să transmită autorul fotografiei atunci când a realizat fotografia respectivă;

Notă: Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structura prezentării, evidențierea relației de cauză-efect, respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice evidențiate.

Pentru realizarea proiectului aveți în vedere și următoarele informații:

1. Puteți realiza proiectul în orice format doriți (word, powerpoint, photoshop, indesign, paint etc);
2. Aveți aici un exemplu de site pe care îl puteți utiliza pentru a căuta/selecta fotografiile dorite: <https://www.muzeuldefotografie.ro/> ;
3. Exemple de aplicații/site-uri pentru a colora fotografiile (este important ca acestea să fie gratuite de aceea aveți mai multe exemple): www.myheritage.com, <https://colorize.cc/>, <https://deepai.org/>, <http://demos.algirthmia.com/> etc.

Pentru exemplificarea evaluării competenței 4.1 se poate utiliza drept conținut una dintre temele următoare: Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor. Fronturile de luptă (Unitatea de învățare: Lumea la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea), Comunismul și Nazismul (Unitatea de învățare: Perioada interbelică: o lume în schimbare), Al Doilea Război Mondial (Unitatea de învățare: Lumea în război). Metoda propusă pentru evaluarea competenței 4.1 este metoda proiectului. Se urmărește ca elevul să fie capabil să:

- utilizeze corect cunoștințele istorice, materialele de lucru și resursele multimedia/motoare de căutare în atingerea finalităților propuse;
- respecte ordine cronologică și stabilească relații de cauzalitate;
- respecte tema aleasă (gradul de adecvare la tema aleasă);

Sarcina de lucru a fost structurată pe trei niveluri de competență:

Nr. item	Competența vizată/Competențele vizate	Descriptori de performanță		
		Nivel înalt de performanță	Nivel mediu de performanță	Nivel minim de performanță
	4.1. Realizarea unor proiecte individuale sau de grup prin utilizarea resurselor multimedia.	Să sintetizeze proiectul într-un produs final care să respecte ordinea cronologică și să includă stabilirea unor relații de cauzalitate între fotografiile analizate..	Să analizeze fotografiile alese pentru a îndeplini criteriile date.	Să identifice pe baza cunoștințelor istorice fotografiile necesare realizării proiectului, corelate cu tema aleasă.
		↑	↑	↑

Nivelul de dezvoltare a competenței reflectat în modul de rezolvare a sarcinii	Competențele specifice vizate sunt dobândite , stabile	Competențele specifice vizate necesită antrenament pentru consolidare	Competențele specifice vizate se află în curs de formare
Activități remediale	-	Exemple: - realizarea unui jurnal în care elevii să evidențieze două aspecte pozitive și două aspecte negative ale procesului de învățare. - realizarea unei vizite la muzeu/excursii sau vizionarea unui film pe baza căreia/căruia elevii să completeze un plan de idei dat. Ulterior în baza planului realizat elevii vor realiza o prezentare a celor învățate utilizând mijloacele multimedia. - realizarea unui board game cu reguli simple pe o temă istorică dată.	Exemple: - realizarea unui afiș/colaj pe o temă dată. - realizarea unui proiect după un plan cu fiecare etapă dată. - utilizează un instrument multimedia pentru a afișa un plan de idei dat - exerciții de documentare a unei teme date.

Exemplul 3:

Sarcina de evaluare - probă orală: *Imaginează-ți că tu ești persoana care a făcut această fotografie. Ce poți să vezi, auzi și cum te simți în legătură cu această situație?*

Profesorul facilitează procesul de evaluare utilizând un set de întrebări care să vizeze gradul de atingere al nivelului de competență.

Nivel I

- Ce vezi în imaginea dată/ Ce poți observa în imaginea dată?
- Ce elemente olfactive și tactile se pot deduce din imaginea dată?
- Ce ai putea să auzi dacă ai fi în postura fotografului care a realizat fotografiile de mai jos?

Nivel II

- Ce simbol/simboluri poți să vezi în imaginea dată?
- Ce trăiri/ sentimente crezi că au cei din imaginea dată?
- Care crezi că este/ care este contextul istoric în care au fost realizate fotografiile date?

Nivel III

- Cum se manifestă în perioada istorică avută în vedere simbolurile identificate? Care este rolul simbolurilor identificate asupra vieții cotidiene din perioada studiată? Ce elemente de continuitate și de schimbare pot fi identificate față de perioada precedentă?
- Ce opinie ai despre sistemul de valori transmis? (Se urmărește emiterea unei judecăți de valoare argumentate)
- Ce repercusiuni au în societate valorile identificate? Ce elemente de schimbare sau de continuitate au generat acestea?

Văd. Simt. Aud

Imaginează-ți că tu ești persoana care a făcut această fotografie. Ce poți să vezi, auzi și cum te simți în legătură cu această situație?

Mendel Grossman, Une femme et ses enfants disent adieu à un petit garçon qui va être déporté. Prison centrale du ghetto. Ghetto de Lodz, ca. 1940-1944. Photo: Mendel Grossman © The Ghetto Fighters' House Museum, Israel/ The Photo Archive

Metoda propusă pentru evaluarea competenței 3.2 este *Văd. Simt. Aud* și am utilizat drept conținut Studiul de caz: Holocaustul, Unitatea de învățare: Lumea în război. Se urmărește ca elevul să fie capabil să:

- conștientizeze existența anumitor valori transmise de specificul socio-cultural al perioadei studiate;
- reacționeze în asentiment cu valorile transmise/ să aibă o atitudine deschisă vis-a-vis de valorile transmise;
- conceptualizeze universul valoric descoperit prin emiterea unor judecăți de valoare argumentate;

Sarcina de lucru a fost structurată pe trei niveluri de competență:

Nr. item	Competența vizată	Descriptori de performanță		
		Nivel înalt de performanță	Nivel mediu de performanță	Nivel minim de performanță
	3.2 Prezentarea unor elemente de continuitate și schimbare în evoluția sistemului de valori	Generalizarea prin extinderea la perioada istorică studiată a elementelor particulare identificate;	Identificarea a 1-2 simboluri;	Identificarea a 1-2 elemente vizuale;
		Concepția despre perioada istorică studiată în funcție de sistemul de valori transmis;	Identificarea a 1-2 trăiri/sentimente;	Identificarea a 1-2 elemente olfactive și tactile;
		Analizarea consecințelor acțiunii umane asupra evoluției ulterioare a societății.	Identificarea contextului istoric în care a fost realizată fotografia;	Identificarea a 1-2 elemente auditive;
		↑	↑	↑

Nivelul de dezvoltare a competenței reflectat în modul de rezolvare a sarcinii	Competențele specifice vizate sunt dobândite , stabile	Competențele specifice vizate necesită antrenament pentru consolidare	Competențele specifice vizate se află în curs de formare
Activități remediale	-	Exemple: • realizarea unor dezbateri pornind de la vizionarea unor filme relevante pentru o tematică abordată	Exemple: • analiza unor surse istorice pentru formarea și consolidarea noțiunilor necesare limbajului de specialitate, element necesar pentru înțelegerea evenimentelor și proceselor istorice, precum și pentru înțelegerea elementelor de continuitate și schimbare între procesele istorice.

Secțiunea 3. Integrarea tehnologiilor - secțiunea 3 a materialului include activități de învățare în diferite formate blended learning, online, față în față

Exemple vizând utilizarea instrumentelor digitale:

- pentru învățare:
 - platforme educaționale: Google Classroom, Microsoft Teams, Edmodo, Learningapps, Miro etc.);
 - realizarea de sarcinilor de lucru diferențiate, interactive: LiveWorksheets - <https://www.liveworksheets.com/>, QR code/ QR creator/ QR reader, Wordwall - <https://wordwall.net/>;
 - resurse utile pentru facilitarea învățării:
 - panou/ecran digital: Google Classroom Screen - <https://classroomscreen.com/>, Google Jamboard - <https://jamboard.google.com/>, Padlet - <https://padlet.com/>;
 - prezentări interactive, lecții on-line: Prezi, Livresq;
 - sondaje: Mentimeter - <https://www.mentimeter.com/>;
- pentru evaluare: Google Forms, Kahoot - <https://kahoot.com/>, ASQ - <https://asq.ro/>;
- comunicare cu și între elevi (utilizarea Whatsapp, email, aplicații mobile favorite etc.);
- comunicarea colaborativă online (Zoom, Meet, Webex, Skype etc).

Activități de învățare incluse într-o unitate de învățare pentru clasa a VIII-a, care recuperează/remediază componente ale programei clasei a VII-a.

Exemplul 1

Competențe specifice	2.2 Argumentarea unei opinii referitoare la un fapt istoric prin utilizarea informațiilor provenite din diferite surse. Nivel minimal: Recunoașterea, pe baza sursei date, a simbolurilor redată în imagine, a regimului politic existent. Nivel mediu: Compararea evenimentelor din Europa din perioada național socialismului cu cele petrecute pe teritoriul României. Nivel înaltă performanță: Determinarea elementelor de continuitate și schimbare în evoluția unei comunități prin stabilirea relațiilor de cauzalitate.
Conținut	Holocaustul

Activitate de învățare	A1. Antrenament pentru <u>consolidarea</u> competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul mediu de performanță)	
	Organizare: Etapa asincronă	Elevii primesc, prin intermediul aplicației Google classroom sau share screen on Zoom o imagine și li se oferă câteva informații despre aceasta. Anul realizării: 1932. Locul: Kiel, Germania. Autor: Rachel Posner, soția rabinului Akiva Posner. Elevilor li se cere să precizeze ce simboluri observă în imagine. Fig. 8
	Etapa sincronă	Elevii realizează un text de cca 10-15 rânduri în care relatează ce se întâmplă în anul în care a fost realizată fotografia, dar în casa în care aceasta a fost realizată, ce simt membrii familiei, de ce au realizat această fotografie?
	Etapa de extindere	Elevii citesc ceea ce au redactat și are loc o discuție legată de preluarea puterii de către națiști, atitudinea lor față de evrei, ideologia național-socialistă cu accent pe superioritatea rasei.
	A.2 Antrenament pentru formarea competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul minim de performanță)	
	Fișă de lucru:	

	Privind imaginea, am înțeles că
	Despre Holocaust știu deja
	Despre această temă aș vrea să mai știu

Exemplul 2

Competențe specifice	2.1 Prezentarea unei teme istorice prin valorificarea informațiilor oferite de diverse surse Nivel minimal: Recunoașterea, pe baza sursei date, a obiectivelor UE și motivul instituirii UE. Nivel mediu: Compararea avantajelor și dezavantajelor calității de stat membru al Uniunii Europene. Nivel înaltă performanță: Determinarea elementelor de continuitate și schimbare în evoluția unei comunități prin stabilirea relațiilor de cauzalitate. Scopul activității: importanța înțelegerii contextului internațional în desfășurarea evenimentelor de istorie națională.. Activitatea se poate desfășura oral sau scris, în funcție de timpul alocat și momentul lecției. Pot fi adresate întrebări suplimentare pentru a recrea contextul internațional al desfășurării evenimentelor.	
Conținut	Uniunea Europeană	
Activitate de învățare	A1. Antrenament pentru <u>consolidarea</u> competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul mediu de performanță)	
	Organizare: Etapa asincronă	Elevii primesc următoarele surse istorice pe google classroom: Analizați sursele date:

		A. „Prin prezentul tratat, Înaltele Părți Contractante instituie între ele o Uniune Europeană, denumită în continuare „Uniune”, căreia statele membre îi atribuie competențe pentru realizarea obiectivelor lor comune. [...] În relațiile sale cu restul comunității internaționale, Uniunea își afirmă și promovează valorile și interesele și contribuie la protecția cetățenilor săi. Aceasta contribuie la pacea, securitatea, dezvoltarea durabilă a planetei, solidaritatea și respectul reciproc între popoare, comerțul liber și echitabil, eliminarea sărăciei și protecția drepturilor omului și, în special, a drepturilor copilului, precum și la respectarea strictă și dezvoltarea dreptului internațional, inclusiv respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite. [...] Uniunea respectă egalitatea tuturor statelor membre în raport cu tratatele, precum și identitatea lor națională, inerentă structurilor lor fundamentale politice și constituționale, inclusiv în ceea ce privește autonomia locală și regională” (Tratatul consolidat al Uniunii Europene, 2008) B. Criterii de integrare în UE <table><tr><th>Criterii politice</th><th>Criterii economice</th><th>Criteriul privind acquis-ul comunitar</th></tr><tr><td>instituții stabile care să garanteze democrația, statul de drept, drepturile omului, precum și respectarea și protecția minorităților</td><td>o economie de piață funcțională, precum și capacitatea de a face față presiunii concurențiale și forțelor pieței din cadrul UE</td><td>capacitatea de a-și asuma obligațiile de stat membru care decurg din dreptul și politicile UE, inclusiv adeziunea la obiectivele uniunii politice, economice și monetare</td></tr></table>	Criterii politice	Criterii economice	Criteriul privind acquis-ul comunitar	instituții stabile care să garanteze democrația, statul de drept, drepturile omului, precum și respectarea și protecția minorităților	o economie de piață funcțională, precum și capacitatea de a face față presiunii concurențiale și forțelor pieței din cadrul UE	capacitatea de a-și asuma obligațiile de stat membru care decurg din dreptul și politicile UE, inclusiv adeziunea la obiectivele uniunii politice, economice și monetare
Criterii politice	Criterii economice	Criteriul privind acquis-ul comunitar						
instituții stabile care să garanteze democrația, statul de drept, drepturile omului, precum și respectarea și protecția minorităților	o economie de piață funcțională, precum și capacitatea de a face față presiunii concurențiale și forțelor pieței din cadrul UE	capacitatea de a-și asuma obligațiile de stat membru care decurg din dreptul și politicile UE, inclusiv adeziunea la obiectivele uniunii politice, economice și monetare						
	Etapa sincronă	Elevii răspund cerințelor. Transcrie din textul A fragmentul care exprimă motivul instituirii Uniunii Europene Enumeră, pe baza tabelului B, 3 consecințe pe care le are pentru România integrarea în Uniunea Europeană Identifică, pe baza textului A, cinci obiective ale Uniunii Europene la nivel internațional. Prezintă, pe baza informațiilor din sursele A și B, un avantaj și un dezavantaj al calității de stat membru UE.						
	Etapa de extindere	Elevii citesc ceea ce au redactat și are loc o discuție legată de avantajele calității de stat membru UE, care ar trebui să fie viitoarele obiective ale Uniunii Europene în acord cu noua situație mondială (pandemia Covid 19), ce argumente pot prezenta celor care se identifică cu tabăra euroscepticilor.						

	A.2 Antrenament pentru formarea competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul minim de performanță)
	Fișă de lucru: Citind textele, am înțeles că

	Despre Uniunea Europeană știu deja

	Despre această temă aș vrea să mai știu

Exemplul 3

Competențe specifice	4.3 Folosirea perspectivelor multiple și a capacităților de analiză critică pentru luarea deciziilor pe bază de argumente și dovezi pertinente 2.2. Explorarea surselor istorice prin utilizarea instrumentelor specifice gândirii critice Nivel minimal: extragerea corectă a unor informații din sursele date și înțelegerea evenimentelor și proceselor istorice prin utilizarea unor informații provenite din surse variate. Nivel mediu: utilizarea corectă a unor informații din sursele istorice pentru rezolvarea unor cerințe date și înțelegerea complexității relațiilor cu privire la un eveniment istoric/proces istoric. Nivel înaltă performanță: identificarea contextului în care au fost redactate sursele istorice și utilizarea informațiilor descoperite pentru a arăta modul în care se formează percepțiile în mentalul colectiv; identificarea deosebirilor de interpretare realizate de diferitele părți implicate în conflict.
Conținut	Războiul Rece

Activitate de învățare	A1. Antrenament pentru consolidarea competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul mediu de performanță) Metoda: Controversa academică Tema propusă: Viața de zi cu zi în perioada Războiului Rece în statele capitaliste și în statele comuniste. Obiective: Elevul să fie capabil să compare cele două sisteme de guvernământ și cele două modele economice diametral opuse promovate de SUA și URSS Elevul este capabil să identifice aspecte pozitive și aspecte negative din perspectiva impactului avut de războiul rece asupra individului din cele două tipuri de societăți	
	Organizare: Etapa asincronă	Într-o primă etapă: • Clasa este împărțită în 4 grupe • Profesorul încarcă materialele necesare pe google classroom. Fiecare grupă primește spre analiză un text pe care îl va analiza din perspectiva primită (în sprijinul sau împotriva întrebării date) generând argumente sau contraargumente. • Este foarte important ca informația să fie transmisă pe google classroom către elevii fiecărei grupe în parte fără ca celelalte grupe să aibă acces la materialele primite de colegi (platforma google classroom permite selectarea elevilor către care se trimite materialul). • Elevii completează formularul primit (utilizând google forms) cu argumentele generate de echipă.
	Etapa sincronă	În a doua etapă: • Realizarea unei videoconferințe utilizând platforma zoom (se poate realiza și față în față în clasă.) • Fiecare grupă își prezintă argumentele și se iau notițe. (4 grupe x 2 minute pentru fiecare prezentare) • Elevii sunt împărțiți în grupe, se utilizează funcția breakout rooms pentru a împărți elevii în camere separate. Este important ca profesorul să treacă de la o grupă la alta pentru a facilita procesul de învățare (există funcția de ask for help pe care elevii o pot utiliza dacă au nevoie de profesor) • Elevii fac schimb de roluri pentru dezvoltarea multiperspectivității astfel că echipa care a adus argumente va aduce contraargumente și invers. Elevii se pot ajuta de notițele realizate de fiecare membru al echipei la prezentarea realizată de grupa adversă. Profesorul încarcă ambele texte folosite pe google classroom astfel încât să poată fi utilizate de toți elevii. • Se revine la sesiunea principală, unde fiecare grupă își prezintă perspectiva. Se iau notițe.

	Etapa de extindere	În a patra etapă: Elevii încearcă realizarea unei perspective comune asupra temei discutate. De aceea profesorul le propune elevilor să lucreze în grupe mixte pentru realizarea unui proiect care să ofere o viziune de ansamblu asupra subiectului discutat.
	A.2 Antrenament pentru formarea competenței specifice (adresată elevilor care s-au încadrat în nivelul minim de performanță)	
	Fișă de lucru: Citind textele, am înțeles că Despre Războiul Rece știu deja Despre această temă aș vrea să mai știu 	

Secțiunea 4. Activități remediale pentru copiii din zone-clase dezavantajate -

Adaptarea la particularitățile/categoriile de elevi în risc (inclusiv din perspectiva învățării la distanță/online)

În contextul suspendării cursurilor din cauza epidemiei Covid 19, elevii din comunitățile dezavantajate s-au aflat în imposibilitatea de a participa la școala online. De aceea, este nevoie de sprijin susținut pentru elevii din zone/clase dezavantajate. Prin urmare, demersul pornește tot de la analiza progresiei competențelor specifice din programa clasei a VII-a însă se va urmări definirea nivelului minim necesar pentru construcția competențelor specifice clasei a VIII-a. Este important să se aibă în vedere profilul de formare al absolventului de clasa a VIII-a în momentul definirii nivelului minim necesar de atins din competențele specifice claselor a VII-a și a VIII-a.

Clasa a VII-a		Clasa a VIII-a	Profilul de formare al absolventului de clasa a VIII-a	OBSERVAȚII/NIVEL MINIM DE ATINS - cls a VII-a
1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor despre timp și spațiu			Comunicare în limba maternă	
2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice			Comunicare în limba maternă	
2.1 Folosirea surselor istorice în vederea descoperirii elementelor de continuitate și schimbare în procesele istorice	2.1.1. Prezentarea unei teme istorice prin valorificarea informațiilor oferite de diverse surse	- Exprimarea unor informații, opinii, idei, sentimente, în mesaje orale sau scrise, prin adaptarea la situația de comunicare - Participarea la interacțiuni verbale în diverse contexte școlare și extrașcolare, în cadrul unui dialog proactiv		2.1 și 2.2 extragerea corectă din punct de vedere logic a unei informații dintr-o sursă istorică pentru a susține o afirmație dată.
2.2 Explorarea surselor istorice prin utilizarea instrumentelor specifice gândirii critice	2.2 Argumentarea unei opinii referitoare la un fapt istoric prin utilizarea informațiilor provenite din diferite surse			
3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale		Competențe sociale și civice Sensibilizare și exprimare culturală		
3.1 Determinarea relațiilor dintre personalitățile și grupurile umane în desfășurarea faptelor istorice	3.1 Valorificarea experiențelor istorice oferite de acțiunea personalităților/grupurilor în contexte istorice variate	Competențe sociale și civice: - Operarea cu valori și norme de conduită relevante pentru viața personală și pentru interacțiunea cu ceilalți - Relaționarea pozitivă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare, prin exercitarea unor drepturi și asumarea de responsabilități - Manifestarea disponibilității pentru participare civică în condițiile respectării regulilor grupului și valorizării diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc.) Sensibilizare și exprimare culturală:		3.1 și 3.2 Identificarea practicilor sociale și/sau a valorilor/principiilor morale care rezultă din interacțiunea dintre personalități și grupurile umane în desfășurarea faptelor istorice.
3.2 Prezentarea unor elemente de continuitate și schimbare în evoluția sistemului de valori	3.2 Realizarea de proiecte care promovează diversitatea socio-culturală			

		- Manifestarea interesului pentru identificarea unor soluții noi în rezolvarea unor sarcini de învățare de rutină și/sau provocatoare - Manifestarea inițiativei în rezolvarea unor probleme ale grupurilor din care face parte și în explorarea unor probleme ale comunității locale	
4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente		A învăța să înveți Competență digitală	
4.1 Realizarea unor proiecte individuale sau de grup prin utilizarea resurselor multimedia	4.1 Realizarea unor investigații istorice prin utilizarea resurselor multimedia	A învăța să înveți: - Formularea de obiective și planuri simple de învățare în realizarea unor sarcini de lucru	4.1 Realizarea unor planuri simple de învățare pe o temă dată și îndeplinirea acestora prin utilizarea resurselor multimedia.
4.2 Aplicarea unor tehnici de muncă intelectuală care valorizează cooperarea, disciplina și perseverența	4.2 Inițierea, dezvoltarea și aplicarea de proiecte individuale și de grup valorificând diverse experiențe istorice	- Gestionarea timpului alocat învățării și monitorizarea progresului în realizarea unei sarcini de lucru Competență digitală:	4.2 Utilizarea competențelor sociale de intercomunicare, cooperare și toleranță reciprocă.
4.3 Folosirea perspectivelor multiple și a capacităților de analiză critică pentru luarea deciziilor pe bază de argumente și dovezi pertinente	4.3 Adaptarea perspectivelor transdisciplinare în abordarea unor probleme sensibile și controversate în istorie și viața cotidiană	- Utilizarea unor dispozitive și aplicații digitale pentru căutarea și selecția unor resurse informaționale și educaționale digitale relevante pentru învățare	4.3 Înțelegerea evenimentelor și proceselor istorice prin utilizarea comparativă a diferitelor mărturii cu privire la istorie.

Pe baza nivelului minim al competențelor profesorul va genera activități remediale.

Conținuturi care nu au fost parcurse în perioada suspendării cursurilor pot fi împărțite tematic, astfel:

- Genocidul împotriva umanității (Holocaust, Gulag, rezistență și disidență)
- Războiul Rece
- Uniunea Europeană
- Probleme ale lumii contemporane: migrațiile și terorismul

În primele săptămâni ale începutului de an școlar se vor planifica activitățile remediale pe baza conținuturilor precizate mai sus și în concordanță cu nivelul minim al competențelor de atins. Pe tot parcursul anului școlar vor fi consolidate conținuturile și competențele specifice clasei a VII-a prin reluarea acestora simultan cu conținuturile și competențele aferente clasei a VIII-a. Se recomandă alocarea unui minim de 4 ore la începutul anului școlar pentru formarea nivelului minim.

Pentru ca elevul să fie implicat în procesul de învățare se poate realiza o hartă a parcursului de învățare individualizat, ca în exemplul de mai jos, pe care elevul să se poată plasa în vederea dezvoltării capacității sale de autoevaluare dar și pentru responsabilizarea sa asupra propriei învățări.

